УзССР Давлат китоб палатаси
10.
Госкнижпалата УзССР
ОПИСАНО

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг газетаси

ГАЗЕТА 1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

4 СЕНТЯБРЬ, 1982 ЙИЛ
ШАНБА
№ 201 (2.607).
Баҳоси 3 тийин.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ „ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИ ЮКСАЛАВЕРСИН!

ЎН БИРИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ИККИНЧИ ЙИЛИНИНГ ПАХТА ТЕРИМИ МАВСУМИ СУРЪАТИГА-СУРЪАТ ҚЎШИЛЯПТИ.

Ўтган куни республикада 14.895 тонна «оқ олтин» тайёрланди, мавсум бошидан буён эса 60.400 тонна хом ашё териб олинди. Мавсум бошидан буён Бухоро области 18.967 тонна, Сурхондарё области 11.659 тонна, шу жумладан, 2.409 тонна ингичка толали пахта, Қашқадарё области 6.388 тонна пахта тайёрлади.

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА БАЙРОҚДОРЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ! ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ПАХТА ТЕРИМИ СУРЪАТИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК!

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

БУХОРОДА БИРИНЧИ

Когон районидаги Қўриқ **Ульянов номли совхоздан Нурмат Хотамов ва Тоғай Шарипов бошлиқ бригадалар пахта топшириш бўйича юбилей йили планини Бухоро областида биринчи бўлиб бажардилар.** Улар гектаридан 20 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишди. Бу бригадаларнинг коллективлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга яна 60 тоннадан пахта топширишга ва ҳосилдорликни гектарига 36 центнерга етказишга аҳд қилишди.

Вобкент районидаги Энгельс номли колхоз пахтакорлари теримнинг дастлабки кунлариданоқ суръатни оширишяпти. **Чевар теримчи Матлаб Файзуллаева кунига 200 килограммдан дурдона термоқда. Унинг ҳисобида 1500 килограмм пахта бор. Шоира Тошева ва Гулчеҳра Раҳимовалар ҳам дугонасидан ортда қолишмаяпти.**

ДЕФОЛИАЦИЯ ҚИЗҒИН

Сурхондарё области деҳқонлари барча пахта майдонларида дефолиацияга киришдилар. Ўтган куни Ленин йўли районидаги **Будённий номли совхозда 314 гектар майдонда, Ленин номли ва Қосим Раҳимов номли совхозларда эса 205 гектар майдонда юқори сифатли дифолиация ўтказилди.**

ДАСТЛАБКИ ТОННАЛАР

Ленин йўли районидаги **«Тошкент» совхозидан И. Норманов ва М. Бойлиев ҳамда Қумқўрғон районидаги «Пахтакор» совхозидан Х. Алламуродов бошлиқ пешқадам бригадалар Сурхондарё областида биринчилар қаторида пахта тайёрлаш йиллик планини бажардилар.**

Ленин йўли районидаги Ленин номли совхоздан Т. Бобомуродов, М. Рўзиев ва Ҳ. Қаюмов каби механизаторлар йиғим-теримда алоҳида ибрат кўрсатишяпти. Уларнинг ҳар бири ўз «зангори кема»лари билан кунига 8—10 тоннадан пахта теришяпти.

ТЕРИМЧИЛАР МАҲОРАТИ

Андижон область Ленин районидаги **«Правда Востока» колхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қобилжон Мирзаев бригадаси азаматлари ўтган куни йиллик планга нисбатан 1,5 процент миқдорида пахта териб олдилар.** Бу йил пешқадам коллектив ҳар гектар майдон самарасини 60 центнерга етказишга аҳд қилган. Кенг авж олган социалистик мусобақада қўл терими усталари **М. Исмоилова ва Қ. Тўхтаевлар пешқадамлик қилишяпти. Уларнинг ҳар бири кунига 130—150 килограммдан хом ашё теряптилар.**

АГИТПОЕЗД МАРШРУТЛАРИ

Избоскан районида махсус агитпоезд ташкил этилди. Унинг составига «Билим» жамияти лекторлари, агитаторлар, медиклар, маиший хизмат ходимлари, киномеханиклар киритилган. Куни кеча агитбригада районидаги «Партия XX съезди» колхози пахтакорлари ҳузурида бўлди. Ишлаб чиқилган графикка кўра агитпоезд районнинг барча хўжаликларида бўлади.

МАШИНАЛАРГА КЕНГ ЙЎЛ

Оққўрғон райони пахтакорлари ғўза дефолиациясини тўла тугалладилар. Экинни баргсизлантириш жуда қисқа фурсатларда, юқори сифатли ўтказилди. Районда 12 та самолёт ҳамда 72 та пуркагич ишлатилди.

КУНИГА 10 ПРОЦЕНТДАН

Қорақалпоғистон АССР Тўрткўл райони далаларида йиғим-терим ишлари кенг авж оляпти. **Ўтган куни Димитров номли колхоздан Х. Рўзимов, «Партия XXV съезди» совхозидан А. Каримов, Й. Қурбонов номли совхоздан Е. Несипбоев бошлиқ бригадаларда бир кунда 10 процент миқдорида пахта топширилди. Шуманай районида «Комсомол» совхозидан Б. Канназарова бошлиқ бригада биринчиликни қўлдан бермаяпти.** Мазкур коллектив бу йил 60 центнерлик марра учун курашмоқда.

60 ЦЕНТНЕР БЎЛАДИ

Фарғона область **Киров районидаги «Москва» колхозидан Э. Расулов звеноси гектаридан 32 центнердан хом ашё олиб, белгиланган топшириқни 106 процент уддалади.** Шу райондаги «Искра» колхозидан А. Шамсиев бошлиқ звено эса гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олди. Бу коллективлар юбилей йилида 60 центнерлик ҳосил яратишга аҳд қилишган.

Тошлоқ районидаги Ленин номли колхоз далаларида шу кунларда 400 дан зиёд кўпмингкилограммчи меҳнат қиляпти. **Мусобақа пешқадамлари Муқаддас Холматова, Мамлакат Ҳайдарова, Умида Ҳасанова, Холисхон Маҳмудовалар кунига 200—210 килограммдан «оқ олтин» териб беришяпти.**

«ҚАҲРАБО ДОН»— ДАВЛАТГА

Наманган районидаги **Свердлов номли колхоз маккажўхорикорлари областда биринчилардан бўлиб маккажўхори дони тайёрлаш бўйича социалистик мажбуриятни бажардилар.** Тайёрлов пунктларига пландаги 175 тонна ўрнига 310 тонна «қаҳрабо дон» етказиб берилди.

Ўзбекистон райони меҳнатчилари дон учун маккажўхори топшириш бўйича йиллик планни бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Топшириқдаги 2.321 тонна ўрнига 3.263 тонна дон топширилди. Шунингдек, сабзавот, полиз экинлари маҳсулотлари ва мева топшириш бўйича йиллик планлар ҳам ошиғи билан уддаланди.

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

Хўжаобод райони чорвадорлари СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишга салмоқли ҳисса қўшиш учун интилиб, давлатга гўшт топшириш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Тайёрлов пунктларига ўтган йилдагидан анча кўп — 1.030 тонна гўшт топширилди.

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 3 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	1,06	3,95
Сурхондарё	0,36	2,26
Навоий	0,45	2,00
Қашқадарё	0,08	1,08
ҚҚАССР	0,37	0,88
Наманган	0,11	0,73
Самарқанд	0,23	0,68
Фарғона	0,09	0,68
Хоразм	0,33	0,48
Андижон	0,24	0,41
Сирдарё	0,05	0,16
Жиззах	0,03	0,13
Тошкент	—	0,06
Республика бўйича	0,26	1,03
Шу жумладан ингичка толали пахта:		
Сурхондарё	0,61	1,05
Бухоро	0,23	0,33
Қашқадарё	0,17	0,17
Наманган	—	—
Республика бўйича	0,43	0,69

ДЕФОЛИАЦИЯ: СУРЪАТГА ҚАНОТ

Пахта йиғим-терим мавсумининг бошидаёқ юқори суръатга эришиш, йиғим-терим агрегатларини кенг кўламда ишлатиш учун имкониятлар яратишни кўзлаб республикамизнинг кўплаб районлари ғўзаларни дефолиация қилишни муваффақиятли якунламоқдалар. Тошкент области пахтакорлари бу ишга айниқса катта эътибор билан қарамоқдалар. Оққўрғон райони деҳқонлари ўсимликларга ишлов беришни тугалладилар. Бошқа районларнинг хўжаликлари ҳам ишлов беришни тугаллаш арафасида. Дефолиантларнинг таъсири жуда яхши бўлмоқда. Бу тадбирнинг сифатли амалга оширилишида ғўзаларнинг биологик етуклиги, мақбул ҳарорат, шунингдек, ер усти трактор аппаратларидан кенг фойдаланиш қўл келмоқда. Бу ерда 762 чанглатиш—пуркагич аппаратлари ишга солинаяпти. Шу йўл билан барглар яхши намланди ва дефолиация қилинди. Областнинг кўпгина колхоз, совхоз ва районлари пахтакорлари сентябрдаёқ пахта тайёрлаш планини бажариш учун реал имкониятларга эга.

Шунингдек, Ильич, Қарши, Муборак, Баҳористон, Ховост, Гулистон, Комсомол, Арнасой, Мирзачўл районлари хўжаликларида ҳам ғўза дефолиацияси тезкорлик билан олиб борилаяпти. Бу районларда иш ҳажмининг 50—75 проценти бажарилди.

Айни пайтда қатор районлар, кўплаб колхоз ва совхозлар ғўза дефолиациясига эътиборсизлик билан қарамоқдалар, вақтни беҳуда ўтказиб, ҳосил йиғим-теримининг чўзилиб кетиши мумкинлигини унутиб қўйишаяпти. Бундай раҳбарлар замонавий индустриал технологияни қўллаб тезкорликни оширишни ўйламаяптилар.

Андижон областининг Хўжаобод, Пахтаобод, Қўрғонтепа, Жалолқудуқ районлари, Наманган областининг Задарё, Косонсой, Чортоқ, Чуст, Янгиқўрғон районлари, Сурхондарё областининг Ангор, Денов, Термиз, Фарғона областининг Олтиариқ, Бағдод, Бувайда, Ленинград, Риштон, Ўзбекистон, Фрунзе, Хоразм областининг Урганч районлари хўжаликлари ғўза дефолиациясига ҳали киришганлари йўқ.

Умуман, республиканинг қатор районларида дефолиация энди бошланаяпти.

Бундай аҳвол билан муроса қилиб бўлмаслиги ҳаммага аён. Жуда катта меҳнат эвазига етиштирилган эртаки, сифатли пахта ҳосили ўз вақтида нобудгарчиликка йўл қўйилмай, қисқа муддатда териб олиниши лозим.

Қишлоқ коммунистлари ва комсомоллари республикамизнинг барча пахтакорлари сентябрь ойида кузги ёғингарчиликлар бошлангунча ҳосилнинг асосий қисмини йиғиб-териб олиш учун ишларнинг тезкорлигини таъминлашлари шарт.

АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ҒАЛЛАКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Андижон областининг ғаллакорлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини амалга ошира бориб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб давлатга дон сотиш топшириғини республикада биринчи бўлиб муддатдан илгари бажардилар.

Ватан омборларига 40 минг тонна дон, шу жумладан 20 минг тоннадан кўпроқ маккажўхори дони етказиб берилди, дон тайёрлаш плани 138 процент бажарилди. Область хўжаликлари ўзларини уруғлик фонд билан тўла-тўкис таъминладилар. Бу областдаги ҳамма районлар давлатга дон сотиш йиллик планини ошириб бажардилар. Москва, Хўжаобод, Қўрғонтепа районларидаги хўжаликлар, айниқса, юксак кўрсаткичларга эришдилар. Бу районларда дон тайёрлаш йиллик плани 1,5 баравар ошириб бажарилди.

Мўл ҳосил етиштирилганлиги, ғалла ўрим-йиғимининг ипатовоиликлар методи асосида яхши ташкил этилганлиги социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажаришга ёрдам берди.

Умуман область бўйича ҳар гектар ердан 30 центнер бошоқли экинлар дони ва 70 центнердан кўпроқ маккажўхори дони олинди.

Хўжаобод районидаги Карл Маркс номли колхоздан Т. Ўрмонов, Олтинкўл районидаги «Тошкент» колхозидан Э. Соқибоев, Ленин районидаги «Ўзбекистон» колхозидан М. Раҳматов, Марҳамат районидаги «Октябрь» колхозидан К. Тўраев бошлиқ илғор коллективлар гектар бошига 36 — 40 центнер буғдой ва арпа янчишга эришдилар.

Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхозидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Маматқодиров, Бўз районидаги «Ленинчи» совхозидан А. Маматисаев, Москва районидаги «Москва» колхозидан К. Ҳалилов, Балиқчи районидаги Киров номли колхоздан Х. Акбаров, Ленин районидаги «Правда Востока» колхозидан К. Исоқов бошлиқ бригадалар ва кўпгина бошқа бригадалар ҳар гектар ердан 80 — 85 центнер ва бундан ҳам кўпроқ «қаҳрабо дон» йиғиштириб олдилар.

Хўжаобод районидаги А. Набиев номли колхоздан М. Йўлдошев, Жалақудуқ районидаги «Ойим» совхозидан Т. Қирғизбоев, Комсомолобод районидаги Мирзааҳмедов номли совхоздан А. Йўлдошев, Пахтаобод районидаги «Маданият» совхозидан Т. Ҳусанов сингари комбайнчилар маккажўхори ўрим-йиғимида юксак меҳнат унумдорлигига эришиб, ҳосилни йиғиштириб олишда фидокорона меҳнат қилдилар.

Бу муваффақиятларга колхозчилар ва совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассисларининг юксак меҳнат активлиги, партия, совет, қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари катта ташкилотчилик ва сиёсий иш олиб борганликлари натижасида эришилди.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда яхши натижаларга эришилди, область давлатга пилла, ҳўл мева сотиш йиллик планларини барвақт бажарди. Чорвачилик маҳсулотларини тайёрлаш илдам суръатлар билан давом этмоқда.

Область далаларида мўл пахта ҳосили етиштирилди. Пахтакорлар теримга намунали тайёргарлик кўрмоқдалар, ғўзани дефолиация қилишга киришдилар. Давлатга 625 минг тонна пахта топширишга, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар билан нишонлашга азму қарор беришган.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРИНИНГ КАТТА ЗАФАРИ

Партиямиз XXVI съезди қарорларини ҳаётга татбиқ эта бориб, КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қароридан илҳомланган пойтахт область меҳнаткашлари социалистик мусобақани кенг авж олдирган ҳолда маккажухорини ўриб-йиғиб олишни қисқа муддатда тугалладилар. 30 минг гектар ернинг ҳар гектаридан 71 центнердан дон олинди, 213 минг тонна маккажўхори дони янчиб олинди. Калинин, Тошкент, Бўка, Ғалаба ва бошқа районларнинг хўжаликлари маккажўхори донини уюшқоқлик билан йиғиштириб, гектаридан 80—90 центнердан «қаҳрабо дон» олдилар.

Калинин районидаги Куйбишев номли, Орджоникидзе номли, Тошкент районидаги Карл Маркс номли, Навоий номли, Охунбобоев номли, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», Оққўрғон районидаги Вотинцев номли, «Партия XXII съезди», «Коммунизм» колхозлари, Бўка районидаги «Кремль», Калинин районидаги «Қорасув» совхозлари ҳар гектаридан 85—95 центнердан ҳосил олиб, маккажўхори дони етиштириш мажбуриятини анча ошириб бажариб, юксак кўрсаткичларга эришдилар.

Маккажўхори донини йиғиштириб олишда Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозидан республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати А. Эрназаров, Орджоникидзе районидаги «Коммунист» колхозидан Т. Шогиёзова, Калинин районидаги «Москва» колхозидан А. Раҳимов, «Назарбек» совхозидан Т. Арислонов, Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозидан Т. Пардабоев, Бўка районидаги «Кўкорол» совхозидан С. Искандаров, Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозидан В. Цой, Оққўрғон районидаги «Коммунизм» колхозидан Ш. Қурбонқулов бошлиқ комсомол — ёшлар бригадалари ва бошқа жуда кўп бригадалар юбилей йилида гектаридан 110—130 центнердан маккажухори дони олиб алоҳида намуна кўрсатдилар.

Оққўрғон районидаги «Ленинизм» колхозидан А. Абдукаримов, Оҳангарон районидаги Куйбишев номли совхоздан А. Исмоилов ва Н. Сафаров, Бўка районидаги «Кремль» совхозидан О. Охунбеков ва И. Ёқубов, Чиноз районидаги Карл Маркс номли колхоздан И. Марасулов, «Қизил Октябрь» колхоздан А. Дятлов каби комбайнчилар ҳосил ўрим-йиғимида фидокорона меҳнат қилиб, ҳар бири 600—700 тоннадан маккажўхори донини йиғиштириб берди.

Колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ ва сув хўжалиги мутахассисларининг фидокорона меҳнатлари туфайли маккажўхори ўрим-йиғими муддатидан олдин тугалланди. Улар юксак маҳорат кўрсатиб, бутун ўрим-йиғим конвейерининг аниқ ишлашини таъминладилар. Маккажўхори ўримида ипатовоиликлар методи асосида 171 ўрим-транспорт отряди ишлади.

Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, совет ва қишлоқ хўжалик органлари катта ташкилотчилик ва сиёсий ишларни олиб бордилар. Область колхоз ва совхозларида шолидан мўл ҳосил тўплаш учун қизғин кураш кетмоқда, уни ўриб-йиғиб олишга тайёргарлик тугалланмоқда.

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари мамлакат Озиқ-овқат программасини ҳал этишга муносиб ҳисса қўшишга интилиб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини дон экинларидан мўл ялпи ҳосил олиб, давлатга камида 80 минг тонна дон сотиш ва сифатли силос жамғариш билан нишонлашга қатъий бел боғлаганлар.

Поп районидаги «Коммунизм» колхозининг Рисқали Жўраев бошлиқ бригадасида пахта йиғим-терими бошланди. Бригада деҳқонлари далаларда мўл ҳосил етиштирдилар. Улар бу йил 65 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил кўтаришни мўлжаллашмоқда. Дастлабки ҳисоб-китоблар мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил тўпланганлигидан далолат бераётир.

Суратда: бригада бошлиғи Р. Жўраев ҳосил чўғини кўздан кечираётир.

Ж. Тўраев фотоси.

ҚАНОТЛИ МАШИНАЛАР ИЖОДКОРЛАРИНИНГ БАЙРАМИ

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи ўзининг эллик йиллигини нишонламоқда. Бу машҳур корхонанинг тарихи Совет авиациясининг қарор топиши ва ривожланиши билан чамбарчас боғланган. Ўзбекистонлик самолётсозларнинг қўллари билан тайёрланган қанотли машиналарнинг трассалари мамлакатнинг бепоён кенгликлари узра, планетадаги барча қитъалар ва океанлар узра ўтган.

3 сентябрь куни бўлиб ўтган тантанали мажлис Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг 50 йиллигига бағишланди. Авиасозларнинг байрамона безатилган маданият ва техника саройида бирлашманинг ва Ўзбекистон пойтахтидаги бошқа корхоналарнинг ходимлари, партия, совет, жамоат ташкилотларининг вакиллари, қардош республикалардан келган меҳмонлар йиғилдилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан тантанали мажлиснинг фахрий президиумига сайланади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовга сўз берилади. Ш. Р. Рашидов Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг ажойиб коллективини Ватаннинг юксак мукофоти — Ленин ордени билан тақдирланганлиги муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан қизғин ва самимий муборакбод этади.

Бирлашманинг эллик йиллиги ва унинг Ленин ордени билан мукофотланганлиги шонли бир пайтда, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги, мамлакатимиз меҳнаткашларининг тақдирини белгилаб берган тарихий воқеа нишонланадиган йилга тўғри келди. Мамлакатдаги элликдан кўпроқ миллат ва элат намояндалари фидокорона меҳнат қилаётган бирлашманинг кундалик ҳаёти халқлар ленинча дўстлиги ҳаётбахш кучининг яққол далилидир.

Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси — илғор технология билан таъминланган, ишлаб чиқариши юксак техникавий ва маданий даражада бўлган замонавий корхонадир. Коллектив барқарор юксак кўрсаткичларга эришиб, авиация техникаси билан чиқариш юзасидан давлат планлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли уддаламоқда. КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси шахсан ўртоқ Л. И. Брежнев бирлашмага доимо эътибор бериб келмоқдалар.

Коммунистлар шонли ишларнинг ташаббускорлари, ишда фидокорлик намунаси бўлмоқдалар. Улар аҳил коллективнинг ҳақиқий ўзагидир. Улар ҳамиша ва ҳар ишда, даставвал эса меҳнатда ғайрат-шижоат, уюшқоқлик ва юксак интизом намуналарини кўрсатмоқдалар, ғоят муҳим ишлаб чиқариш масалалари ва социал масалаларни моҳирлик билан ҳал этмоқдалар, кишиларни коммунистик онглилик руҳида тарбияламоқдалар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони йиғувчи слесарь Назрулла Манноиов, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони йиғувчи-парчинловчи Таисия Григорьевна Павлова, СССР Олий Советининг депутати электриклар бригадири Тамара Дмитриевна Маклеева, ишчи Мастура Ёқубова, фрезерчилар бригадири Иван Михайлович Басанец, токарь Владимир Васильевич Беко, йиғувчи слесарлар Бригадири Аҳмаджон Бобожонов, фрезерчи Альбина Девятова, токарь Владимир Тўйчиевич Одилов, авиатехник Михаил Николаевич Рошчин, парчинловчилар бригадири Валерий Иванович Кияшченко, цех бошлиғи Баҳодир Самиғович Шамсиев, инженер —конструктор Рустам Ахрорхўжаев, технология бюросининг бошлиғи Пётр Андреевич Титков, инженер-технолог Рустам Ирисматович Абдураззоқов ва бошқа кўпгина кишилар ўзларининг ажойиб ишлари билан яхши шуҳрат қозондилар. Уларнинг ҳаммасини тилга олиб ўтишнинг имкони йўқ. Илғорларнинг билимлари ва ғайрат-шижоати, уларнинг ташаббуси ва ижодкорлиги юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларида мужассамлашмоқда, бирлашманинг барча меҳнаткашлари тенглашаётган ёрқин маънавий мезон бўлиб қолмоқда.

Мана шуларнинг ҳаммаси бирлашма коллективининг аниқ-пухта ва аҳил ишлашига имкон бермоқда. Ўнинчи беш йиллик шараф билан бажарилди. Самолётсозлар ўн биринчи беш йилликда ҳам муддатидан ўзиб меҳнат қилмоқдалар. Коммунистик партия уларнинг меҳнатига муносиб баҳо берди. Бирлашма ходимларидан кўп киши Ватанининг юксак мукофотлари билан тақдирланди.

Республика оғир саноатининг байроқдори бўлган бирлашма коллективи Ўзбекистонга учинчи Ленин ордени топширилиши муносабати билан ўтказилган тантана кунлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети республиканинг барча меҳнаткашларига қилган мурожаатига жавобан қабул этилган қўшимча социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарди.

КПСС XXVI съезди, ўртоқ Л. И. Брежнев яқинда Ўзбекистонда бўлган вақтида республика меҳнаткашлари олдига катта вазифалар қўйдилар. Ўтган бир йилу саккиз ой мобайнидаги иш якунлари Ўзбекистон ССРнинг экономикаси юксак суръатлар билан ривожланаётганлигини кўрсатди. Саноат ишлаб чиқариши ўсмоқда, капитал қурилиш планлари бажарилмоқда. Қишлоқ хўжалик меҳнатлашларининг муваффақиятлари қувонтирмоқда, халқ фаровонлиги йил сайин ошиб бормоқда. КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қабул қилган Озиқ-овқат программасини амалга ошириш борасида ғоят катта ишлар авж олдириб юборилди.

Бирлашма коллективи халқлар дўстлиги ва қардошлиги шаҳри, мардлик шаҳри, ўзининг шонли 2000 йиллигини кутиб олишга ҳозирлик кўраётган дунёдаги энг қадимий шаҳарлардан бири Тошкент кун сайин кўркамлашиб, обод бўлиши учун кўп иш қилмоқда. Бу коллектив Тошкент метрополитени, Ўзбекистон пойтахтидаги саройлар ва музейлар, осмонўпар бинолар ва иншоотлар, ажойиб шаҳримизнинг кўрки бўладиган янги телевизион минора қурилишининг қатнашчиси деб ўзини тўла ҳуқуқ билан ҳисоблаши мумкин. Авиасозлар — Тошкент коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳар бўлиб қолиши учун актив ва изчил курашчилардир.

Ш. Р. Рашидов мажлис қатнашчиларининг қарсаклари остида Ватаннинг юксак мукофоти — Ленин орденини бирлашма байроғига қадаб қўяди. Авиация техникаси ишлаб чиқариш соҳасидаги катта хизматлари учун коллектив ана шу мукофотга сазовор бўлди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукумати, дейди Ш. Р. Рашидов, бирлашманинг кўп миллатли коллективи Ватанининг юксак мукофотига жавобан яна ҳам яхшироқ, яна ҳам унумлироқ ишлайди, жамоат ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш учун курашда янги-янги муваффақиятларга эришади, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини Совет Ҳаво флотини энг яхши машиналар билан таъминлаш ишида янги ютуқларга эришиб кутиб олади, деб астойдил ишонадилар.

СССР авиация саноати министри И. С. Силаев минбарга чиқади. У Тошкент авиасозларини юксак мукофот билан табриклаб, коллективга министрлик билан тармоқ Касаба союз марказий комитетининг кўчма Қизил байроғини топширди. Бирлашма меҳнаткашлари шу йилнинг биринчи ярмидаги иш якунларига кўра, Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ана шу байроқни қўлга киритган эдилар.

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори В. Н. Сивец, электрон-ҳисоблаш машинасининг оператори И. Тишова, йиғувчи-слесарь Н. Манноиов ва бошқалар сўзга чиқиб, самолётсозларнинг меҳнатига юксак баҳо берганликлари учун совет кишиларининг фаровонлигини ошириш тўғрисида тинимсиз ғамхўрлик қилаётганликлари учун Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга самимий миннатдорчилик изҳор қилдилар ва қанотли машиналарнинг бунёдкорлари ишлаб чиқаришни янада такомиллаштириш учун куч-ғайратларини аямайдилар, бундан буён ҳам фидокорона меҳнатлари билан севикли Ватаннинг қудратини мустаҳкамлай берадилар, КПСС XXVI съездининг тарихий режаларини муваффақиятли равишда амалга оширабера дилар деб ишонтирдилар.

Тантанали мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлари иштирок этдилар.

* * *

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор ишчилари, инженер-техник ходимлари ҳамда хизматчиларидан катта бир группасига СССРнинг орден ва медаллари топширилди. Улар корхонанинг эллик йиллиги муносабати билан ҳамда план ва социалистик мажбуриятларини бажаришдаги муваффақиятлари учун ана шу мукофотларга сазовор бўлдилар.

(ЎзТАГ).

БУХОРО САЛОБАТИ

ЁЗУВЧИЛАР ДЕҲҚОНЛАР ҲУЗУРИДА

Олтин ёзнинг охирги оташнафас кунлари эди. Серқуёш ўлкамизнинг донгдор воҳаларидан бири — Бухоронинг бахмал далалари, шира-шарбатга бой боғ-роғлари, сарҳадсиз пахтазорларида таъриф-тавсифга сиғмас ажиб манзара ҳукмронлик қилмоқда. Айниқса, зумрад пахтазорларнинг эгатларига оппоқ капалаклар қўнгандай. Шода-шода кўсаклар садаф-садаф бўлиб очиляпти, момиқ толалар эса чаноқлар юзига ҳарир парда тортиб, қуёш нурида ял-ял товланганча сутдек кўпириб ётибди. Сахий ер улар орқали бор ҳусни-кўркини оламга кўз-кўз қилаётгандай.

Хўш, бундай тароватли пайкаллар воҳада қанча? 134 минг 327 гектар. Бу гўзал манзарани бунёд этиш, сахий ернинг саховатига муяссар бўлиш осон эмас, албатта. 500 минг тонна, шу жумладан 23 минг тонна ипак пахта етиштириб, она-Ватанга армуғон этиш мажбуриятини олган бухороликларнинг эрта баҳордан тинимсиз меҳнат симфониясини янгратаётганликлари шундоққина кўриниб турибди. Пахта — шижоатли меҳнат меваси. Шу сабабли область далаларида ҳали-ҳамон мўл ҳосил пойдевори учун кураш бўшаштирилган эмас.

Парваришни бўшаштирмасликка асосий сабаб бор: 30 июлдан 4 августгача областда иссиқлик 39—46 даражага кўтарилди. Шамолнинг тезлиги айрим пайтда 15 метргача етди. Оқибати, гармсел туфайли кўпгина ҳосил тугунчалари нобуд бўлди, қуриб тўкилди. Гармселдан айниқса, Шофиркон, Бухоро, Свердлов, Қоракўл районларининг пахтазорлари кўп талафот кўрди. Бу жойларда кўрилган зарарни қоплайдиган даражада қўшимча ҳосил тугунчаларини бунёд этиш, зиммадаги план-топшириқларни ёруғ юз билан бажариш учун мавжуд имкониятлардан фойдаланган ҳолда катта тадбирлар амалга оширилмоқда.

СВЕРДЛОВДА БИР КУН

Одатда ҳар йили, август ойининг охирларида — йиғим-терим кампанияси бошланиши арафасида пахтакорлар бир лаҳза тин олардилар. Бу — улкан кураш олдидан шунчаки нафасни ростлаб олиш демакдир. Аммо биз Свердлов районига борганимизда буннинг аксини кўрдик. Райкомда навбатчилик қилаётган район партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудири Иброҳим Шодиев барча активлар, колхоз ва совхозлар раҳбарлари иштирокида Свердлов номли колхозда кўчма бюро ўтказилаётганлигини маълум қилди. Район партия комитети бюросида ғўза парваришини бўшаштирмасдан йиғим-теримга тайёргарликни кучайтириш ва ҳосилни териб олишга киришиш масаласи кўрилаётган экан.

Район меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида зиммага улкан мажбурият олган ҳолда бунёдкорлик ҳаракатини бошлаб юборганлар. 15 минг 220 гектар ерда ҳосил етиштирилмоқда. Ҳар гектар ердан 43 центнердан, жами 65 минг тонна «оқ олтин» етиштириш, ялпи ҳосилнинг 45 минг тоннасини «зангори кема»лар бункеридан бўшатиш мўлжалланган. Нафақат бу, балки 17 минг 110 тонна дон, 5750 тонна сабзавот, 4100 тонна полиз экинлари маҳсулоти, 2100 тонна узум, 2100 тонна ҳўл мева, 2250 тонна гўшт, 6400 тонна сут, 1,72 миллион дона тухум тайёрлаш, қорамоллар сонини 9100 бошга, қўйларни 65 минг бошга, чўчқаларни 7910 бошга, паррандаларни 39 мингтага етказиш учун қизғин курашилмоқда. Ана шу марраларнинг кўписи эса аллақачон эгалланган. КПСС Марказий Комитети май Пленуми тасдиқлаган Озиқ-овқат программасини амалга ошириш учун алоҳида тадбирлар кўрилмоқда.

— Озиқ-овқат программасини бажариш учун, — дейди район партия комитети биринчи секретари Усмон Нуруллаев, — ёрдамчи ва шахсий хўжаликлардаги моллар, паррандалар сонини кўпайтириш, уларни ем-хашак билан таъминлаш чоралари кўриляпти. Ҳозир деярли барча хўжаликлар дала шийпонлари қошида қўйчилик, паррандачилик, чўчқачилик, қуёнчилик фермалари ташкил этилди. Айрим хўжаликларда балиқчилик ҳавзалари бунёд қилинмоқда. Бу йил барча категориядаги хўжаликлар ҳисобидан давлатга 2200 тонна гўшт, 6 минг тонна сут, 1.900 минг дона тухум топширамиз.

Районда асосий тармоқ — пахтачиликни ривожлантиришга катта эътибор берилаётир. Айниқса, янги ерлар очиш, экин майдонларини капитал планировка қилиш, уларни сув билан таъминлаш масаласи диққат марказида турибди. Барча экин майдонларини оби-ҳаётга тўлиқ қондириш мақсадида 76 километрли Свердлов машина-канали бунёд этиляпти. Бу сув трассаси тўлиқ ишга тушса, 40 куб метр оби-ҳаёт далаларга равон оқа бошлайди. Шунда Варахша, Мохонкўл массивларидан 10 минг гектар янги ер ўзлаштириш, асрлар бўйи қақраб ётган бўз тупроқда боғ-бўстонлар, пахтазорлар, буғдойзорлар чегарасини кенгайтириш имконияти туғилади. Ҳозирнинг ўзидаёқ Мохонкўл массивидан 2 минг гектар ер ўзлаштирилиб, «Мохонкўл» совхози ташкил этилди. Совхоз меҳнаткашлари бу йил 1040 гектар ерга чигит экиб, 4 минг тонна «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини қабул қилишган.

Биз район пахтазорларини айландик. Илғор хўжаликлардан бири — «Ленинград» колхозида бўлдик. Тўрт йилдан буён бу хўжаликка тадбиркор коммунист Марусья Ашурова раислик қилмоқда. Чеҳрасидан табассум аримайдиган, тиниб-тинчимас раисани каттаю кичик ҳурмат қилади. Бунинг сабаби у кишилар билан самимий, дўстона суҳбатлашишга, одамлар орзу-умиди, дардини тинглашга ва имкон даражасида ёрдам қўлини чўзишга ҳамиша тайёр. Маълумки, ана шундай раҳбарлар атрофига кишилар мустаҳкамроқ уюшиб, улкан режаларни амалга ошириш учун ўз куч-қудратларини асло аямайдилар.

Марусья Ашурова бизга хўжалик меҳнаткашларининг сўнгги йилларда қўлга киритаётган муваффақиятлари, колхоз экономикаси, айниқса ҳозирги кеча-кундузда қилинаётган ишлар тўғрисида тўлқинланиб ҳикоя қилди:

— Бу йил 1245 гектар майдондан ўртача 43 центнердан ҳосил кўтариб, давлатга 5200 тонна «оқ олтин» топшириш мажбуриятини қабул қилганмиз. Йил ниҳоятда оғир келди. Баҳорда намгарчилик оз бўлди. Чигит экилган майдонлар нами тезда кўтарилди. Униб чиққан ғўзаларни тезлик билан суғориш, уларнинг қуриб қолишига йўл қўймаслик масаласи асосий ўй-фикримизга айланди. Барча тадбирларни кўрдик. Ҳосил жуда яхши эди. Аммо ёзнинг ўрталарида ҳарорат бирдан кўтарилди. Пахтанинг нормал ўсиши учун 36—37 даража иссиқлик етарли. Лекин иссиқлик 46 даражага етиб, шамол эсди, гармсел бўлди. Аммо шуни биламизки, бирон йил ҳам деҳқон учун қулай келмаган. Табиат ҳамиша ўжарлик қилади. Бунга чидаган, офат билан басма-бас курашган деҳқонгина кўзлаган ҳосилини етиштириб олиши мумкин. Шунинг учун ҳозир мавжуд 13 та бригадамизда ғўзалар қайта озиқлантирилиб, суғориляпти, қатор оралари культивация қилинмоқда. Тўкилган ҳосил ўрнига янгисини бунёд этиш муаммоси олдимизда кўндаланг бўлиб турибди.

Пахта далаларини айланганимизда, раиса айтганларининг гувоҳи бўлдик. Ғўза ниҳолларининг пастки шохларида чаноқлаб очилиб, момиқ толалар кўпчиб ётибди, ўрта қисмида эса қурилган ҳосил тугунчалари, юқорисида ҳосил тугаётган нопармон гуллар. 40—45 центнерчи Тўқсон Тоҳиров, Сайли Ҳикматов, Норгул Ширинова бошлиқ бригадалар далаларида ҳаёт қайнаяпти. Мохонкўл массивидан 100 гектар янги ер ўзлаштириб, деҳқончилик қилаётган Теша Сафаров бошлиқ бригада заршунослари бултур ҳар гектар ердан 53 центнердан ҳосил кўтарган бўлсалар, бу йил 60 центнерлик довонни эгаллаш учун қизғин курашмоқдалар.

«КАҲРАБО ДОН» ХИРМОНЛАРИ

Партиямизнинг Озиқ-овқат программасига мувофиқ моллар, паррандалар сонини янада кўпайтириш учун энг аввало, уларни озуқа билан таъминлаш чораларини кўриш муҳим вазифалардан биридир. Шу мақсадда бу йил областда 26.254 гектар майдонга маккажўхори экилди. 130 минг тонна дон, 310 минг тонна силос тайёрлаш мажбурияти қабул қилинган. Бунинг учун иккита ихтисослаштирилган маккажўхоричилик совхози ва 149 та комсомол-ёшлар бригадалари ташкил этилди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Муяссар Барноева бир неча йил пахтачиликни ривожлантиришга катта ҳисса қўшди. Ҳозир у Ромитан районидаги маккажўхорикорликка ихтисослаштирилган «Партия XXVI съезди» совхозида директор. Мазкур хўжалик меҳнаткашлари Варахша массивидан ўзлаштирилган ерда деҳқончилик қилмоқдалар. Шижоатли меҳнат туфайли улар дастлабки йилдаёқ ажойиб ютуқни қўлга киритишди. Пландаги 3615 тонна ўрнига 5040 тонна «каҳрабо дон» етиштирилди. Давлатга пландаги 770 тонна ўрнига 1500 тоннадан зиёд дон топширилди. Бўрон Восиев, Фатулла Саҳдуллаев, Субҳон Рамазонов, Венера Барноевалар бошлиқ бригадалар ҳар гектар ердан 100—110 центнердан дон, 300 центнердан ошириб кўк масса етиштиришга муяссар бўлдилар.

Хўжаликда етиштирилган озуқа район колхоз-совхозларига тарқатилмоқда. «Октябрь 50 йиллиги», «Ромитан», Ибн Сино номли совхозлар, Карл Маркс номли, Энгельс номли, Нариманов номли колхозлар кўплаб маккажўхори поясидан силос тайёрладилар. Совхознинг ўзида мол сонини кўпайтиришга жиддий эътибор берилмоқда. Ҳозир бу ерда 256 бош қорамол, 1100 бош қўй-қўзи боқиляпти.

Шу кеча-кундузда совхозда иш қизғин давом этмоқда. Сўнгги гектарлардаги ҳосилни йиғиштириб олиш билан бир қаторда, такрорий озуқабоп экинлар экиш қизитилган.

Пешку районидаги «СССР 60 йиллиги» совхози ҳам маккажўхори етиштиришга ихтисослаштирилган. Бу совхоз йиллик дон ва силос тайёрлаш планини 12 августдаёқ бажарганди. Ҳозиргача пландаги 4050 тонна ўрнига 5890 тонна дон тайёрланди ва давлатга дон топшириш плани 130 процентга уддаланди.

Областдаги қайси бир колхоз ва совхозга борманг, қуёшда олтиндек товланиб турган макажўхоризорларга кўзингиз тушади. Ҳамма жойда ҳосилни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун самарали меҳнат қилинаётир. Кенг пайкалларда ўрим комбайнлари равон ишлаётир. Кўпчилик маккажўхорикорлик комсомол ёшлар бригадалари йиллик дон ва силос тайёрлаш планларини ортиғи билан бажардилар. Пешку районидаги «СССР 60 йиллиги» совхозининг Ҳалим Раҳимов, Раҳима Эргашева, Жаббор Худойбердиев, Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг А. Самадов, Когон районидаги «Когон» совхози 4-бўлимининг С. Бобомуродов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадалари ҳар гектар ердан 110—130 центнердан ҳосил олишди.

АҲДИ БОРНИНГ БАХТИ БОР

Партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленуми пахтачилик истиқболининг ойдин йўлини белгилаб берганди. Ҳалима Асадова коммунист сифатида шу соҳани ривожлантиришга шахсий ҳисса қўшишни ўзининг жонажон иши деб тушунмоқда. Чунки ҳар бир коммунист ўзи меҳнат қилаётган соҳа ёки участкада юксак довонлар сари интилгандагина, умумдавлат аҳамиятига эга буюк ишлар амалга оширилади. Давлат аҳамиятига молик бундай ишларнинг эса катта-кичиги бўлмайди.

Ҳалима бошлиқ бўлгунга қадар Қоракўл районидаги Киров номли колхознинг 8-бригадасида ҳар гектар ердан 20 центнердан пахта ҳосили олинарди. Ер бор, сув бор, одамлар бор... нега ҳосилдорлик паст?! Бу савол уни узоқ ўйлантириб қўйди ва ниҳоят одамлар қалбига самимий, ширин муомала билан йўл топиш, уларни бир мақсад сари олға интилишга даъват эта билиш зарурлигини тушунди.

— Олға интилиш — муқаддас бурчимиз, у ҳар бир коммунист учун Устав талаби эканлигини ўзаро суҳбатлар ва умумий йиғилишлар, цех партия ташкилоти йиғилишларида аста-секин тушунтирдим, — дейди қорачадан келган, ўрта бўйли Ҳалима Асадова. — Буни дастлаб коммунистлар, кейин бригада аъзоларининг ҳаммаси чуқур англай бошлади. Бу орада бригадамиздаги 26 хонадоннинг ҳаммасига у ёки бу масалалар билан кириб чиқиб, улар аҳволидан хабар олдим. Керак бўлганда, айрим оилаларга моддий ва маънавий ёрдам уюштирдим. Натижада коллективда кўринмас, аммо қудратли кучга эга бўлган ҳамжиҳатлик руҳи вужудга келди. Ишлаб чиқариш ҳам бирдан олға силжий бошлади.

Ҳа, улар биргалашиб олға интилаверишди. Ҳосилдорлик тўққиз йил орасида 20 центнердан 53 центнерга кўтарилди. Бундан ҳамманинг қувончи чексиз. Чунки ҳар қандай муваффақият бир ёки икки кишининг меҳнати, интилиши, кураши билан қўлга киритилмайди. Эришилган ютуқларда айниқса Худди Пирриев, Умрзоқ Рустамов, Шоди Ҳожиев, Акрам Шерматов каби коммунистларнинг ҳиссаси катталигини алоҳида таъкидлаш лозим. Улар меҳнатда ҳам, ижтимоий ҳаётда ҳам бошқаларга ўрнак. Коллектив муваффақиятларини мустаҳкамлаш, ўзлари яшаб турган Шакарбек қишлоғини ободонлаштириш, бош план асосида уй-жой ва маданий-маиший бинолар қуриш, қишлоқ турмуш маданиятини юксалтириш билан боғлиқ масалалар юзасидан улар Ҳалима Асадова билан тез-тез маслаҳатлашадилар, янги таклифлар киритадилар, уларни амалга ошириш учун эса биринчи бўлиб ўзлари авангардлик кўрсатадилар.

Ҳосилдорлик бригадада кейинги йилларда жуда тез суръатларда ошиб бораётир.

Аҳди борнинг — бахти бор, дейди халқимиз. Олға интилиш кишига обрў-эътибор, эркин бахт-иқбол келтиради. Партия ва ҳукуматимиз Ҳалима Асадова меҳнатини муносиб тақдирлади. Бугунги кунда унинг кўксини Меҳнат Қизил Байроқ, Халқлар дўстлиги орденлари, «Социалистик мусобақа ғолибига» нишони безаб турибди. У Ўзбекистон Компартияси XX съездида делегат бўлиб қатнашди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолигига кандидатликка сайланди. Бир аёлнинг бахти бундан ҳам зиёда бўладими!

ҚАЛБ ДАЪВАТИ

Биз Пешку районида бўлганимизда, ибратли бир ташаббусни сўзлаб беришди: Бухоро шаҳрида Муҳаммад Турсунов деган яхшигина бир санъаткор йигит яшарди. У савдо ходимлари тайёрлайдиган билим юртида ўқитувчилик қиларди. Ўзига тинч эди. Областда янги ерларнинг шиддаткорона ўзлаштирилиши уни янги ташаббусга даъват этди. У бултур чўлқувар бўлажаги хусусида область партия комитетига мурожаат қилди. Унинг истаги қондирилди. Муҳаммад Турсунов Пешку районидаги Ибн Сино номли колхознинг Варахшадаги чўлқуварлари сафига қўшилди. У ўзи билан бирга отаси, укалари, жиянлари, ҳатто билим юрти ўқитувчиларидан икки кишини олиб бориб, комсомол-ёшлар бригадаси ташкил қилди. Маълумки, чўл роҳатижон жой эмас. Совуғи, изғирини, тўс-тўполони бор. Улар ҳаммасига бардош бериб, чўл қувдилар, янги ерларга умид билан чигит экдилар.

Қалб даъвати билан чўлга келган Муҳаммад Турсунов билан учрашганимизда унинг дашт офтоби қорайтган юзларида, самимий боқишларида ўз меҳнатидан мамнунлик аломатларини ҳис этдик.

— Бу йил 50 центнерни мўлжаллаяпмиз, — дейди у қатъийлик билан, — аммо муваффақият ўз-ўзидан қўлга киритилмас экан. Рости гап, анча қийналдик. Ҳаммада бўлганидек, бизда ҳам сув камчил бўлди. Лекин довдирамадик. Йиғим-теримни бошлаб юборсакда, ишловни тўхтатганимиз йўқ. Марҳамат, кўринглар: ҳосил чўғимиз баланд. Мажбуриятни бажаришимизга ишончим комил...

Биз областнинг қайси районида бўлмайлик, ана шундай фидокор, қатъий сўзли чўлқуварлар, пахтачилик сирларини обдон эгаллаган ҳиммати баланд деҳқонларни учратдик. Ғиждувон районидаги «Гулистон» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Обида Ҳамроева, «Коммунизм» колхозидан Ленин ордени кавалери Мухтор Орипов, Шофиркон районидаги Охунбобоев номли колхознинг Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Фазлиддин Қиёмов, Ғайбулла Самадов, Жданов номли колхознинг Акрам Мавлонов, Бухоро районидаги Энгельс номли колхознинг Ленин ордени кавалери Ҳамро Ғуломова каби юзлаб пахтачилик бригадалари айни пайтда 50—60 центнерлик маррани кўзлаб меҳнат қилаётирлар.

Куни кеча областнинг Шофиркон, Ғиждувон, Когон, Бухоро, Ромитан, Вобкент районларида «оқ олтин» ортилган қизил карвонлар пахта пунктлари томон йўл олди. Дастлабки ҳосил тонналари эл-юрт хазинасига топширилди. Бухоро пахта хирмонларининг эса яқин кунларда салобат билан кўкка бўй чўзиши ўз-ўзидан равшан. Она-Ватанга 500 минг тонналик дурдона албатта етказилади. Бу эса область заршуносларининг СССРнинг 60 йиллик юбилейига муносиб армуғонлари бўлади.

Тошпўлат ҲАМИД, САЙЁР, ТЎЛҚИН, Тошпўлат АҲМЕДОВ, Бахшулла РАЖАБОВ.

Жарқўрғон районидаги Н. Боймуродов номли колхознинг Тошпўлат Сафаров бошлиқ бригадаси заршунослари олтмиш центнерчилар сафига қўшилган коллективлардан биридир. Бригада деҳқонлари йил бошиданоқ зарбдор меҳнат қилиб, барча пайкалларда мўл ҳосил етиштирдилар. Шу кунларда улар ингичка толали пахта теримини бошлаш арафасида турибдилар. Хўжалик азаматлари бу йил Ватанга 6,5 минг тонна ипак пахта топширишга қарор қилишди.

Суратда: пешқадам бригада механизатори, ВЛКСМ XIX съезди делегати Кимё Шернаева.

Е. Хўжамбердиев фотоси. (ЎзТАГ).

МЕВА-САБЗАВОТ ТАЙЁРЛАШ СУРЪАТИ ВА СИФАТИ ОШИРИЛСИН

Республика колхоз ва совхозларининг далаларида мўл полиз маҳсулоти етиштирилди, унинг ҳосили маҳсулотни йиғиштириб олиш ва тайёрлашни илдам суръатлар билан ўтказиш имконини берди. Республика полизчилари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорларига амалий ишлар билан жавоб бериб, давлатга пландаги 580 минг тонна ўрнига 2 сентябргача 483 минг тонна қовун ва тарвуз тайёрладилар. Бу — ўтган йилнинг шу кунигача тайёрланганидан 67 минг тонна кўпдир.

Қашқадарё областининг полизчилари яхши муваффақиятларга эришдилар. Улар савдо тармоғига ва умумиттифоқ истеъмолчиларига 40 минг тоннага яқин қовун ва тарвуз етказиб бериб, йиллик маҳсулот тайёрлаш ҳажми муддатидан илгари бажарилишини таъминладилар. Меҳнатдаги бу ғалабага областнинг ҳамма районлари муносиб ҳисса қўшдилар. Қарши, Қамаши, Нишон, Ульянов, Ғузор районларининг полизчилари давлатга энг кўп миқдорда қовун ва тарвуз топширдилар.

Наманган, Сурхондарё, Фарғона ва Хоразм областларининг полизчилари йиллик маҳсулот тайёрлаш ҳажмини шараф билан уддалаб, энди давлатга пландан ташқари қовун ва тарвуз топширишни давом эттирмоқдалар.

Ҳозир мева-сабзавот ҳосилини йиғиб-териб олишнинг долзарб пайти келди, бу эса шу қимматли озиқ-овқат маҳсулотларини йиғиштириб олиш, саралаш ва давлатга топширишни пухта ташкил этишни талаб қилади. Кўпчилик колхоз ва совхозлар бу тармоқдаги иш суръатларини кучайтирдилар. Шу билан бирга Бухоро областининг хўжаликлари кейинги икки кун ичида сабзавот топширишни, Навоий области хўжаликлари эса мева-сабзавот маҳсулотининг ҳамма турларини топширишни тўхтатиб қўйдилар. Андижон, Жиззах, Самарқанд ва Сирдарё областларида сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари имкониятдан камроқ миқдорда тайёрланмоқда.

Бухородаги Фрунзе номли совхозда сабзавот ҳосилини йиғиштириб олиш ва давлатга топшириш иши унчалик пухта ташкил этилмаган. Бу хўжалик пландаги 8350 тонна ўрнига 1 сентябргача 3785 тонна ёки планнинг 45,4 проценти миқдорида сабзавот топширди. Андижон, Қўрғонтепа районларининг хўжаликларида, Тошкент, Самарқанд, Қорақалпоғистон аграр-саноат бирлашмаларининг, «Голодностепстрой» ва Джизакстепстрой совхозларида сабзавот тайёрлаш суст бормоқда. Ҳамма жойда узум пишиб зарур миқдордаги қанд миқдорига тўлишган бўлишига қарамай, узум узиш ва давлатга топшириш пайсалга солинмоқда, бу эса қўшимча чиқим бўлишига, энг муҳими эса маҳсулотнинг айниб, нобуд бўлишига олиб бориши мумкин.

Тошкент, Самарқанд, Фарғона, Андижон областларининг шаҳар атрофидаги районларнинг колхоз ва совхозлари мева-сабзавот маҳсулотларини савдо тармоғига кам юбормоқда, кўпинча сабзавот магазинларига айниб қолган ностандарт маҳсулот элтиб берилмоқда. Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг Тошкент шаҳар, Сергели, Куйбишев ва бошқа районларидаги, шунингдек область марказларидаги ихтисослаштирилган магазинларида шу ҳолни учратиш мумкин. Мева-сабзавот сифатини ошириш, турларини кўпайтириш учун контролни кучайтириш, ҳамма жойда савдо корхоналарининг колхоз ва совхозлар билан бевосита алоқаларини ҳар томонлама мустаҳкамлаш, ҳосилни даладан тўппа-тўғри магазинларга келтириш зарур.

Мева-сабзавот мавсуми узоқ давом этмаса ҳам, аммо сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, мева ва узумга бўлган талаб йилнинг ҳамма фаслларида ҳам камаймайди, шу сабабли уларни асраш учун кўпроқ ғамлаб олиш жуда муҳимдир. Етиштирилган ҳосил зудлик билан йиғиштириб олиниши, уни савдо тармоғига, умумиттифоқ фондига ва асраш омборларига етказиб бериш суръатлари кучайтирилиши зарур.

ВАЪДАГА ВАФО

ҚАРШИ. Абдулла Қиличев бошлиқ комсомол — ёшлар бригадаси ҳар гектар ердан 116 центнер «каҳрабо дон» йиғиштириб олди. Бу — Косон районидаги Ленин номли колхозда энг яхши натижадир.

Бу йил ёш деҳқонлар комсомоллик ғайрат-шижоати билан астойдил меҳнат қилдилар. Улар Қарши даштида 50 гектар келадиган қўриқ массивни муваффақиятли равишда ўзлаштирдилар. «Дала маликаси»ни парвариш қилиш соҳасидаги барча технологик жараёнларнинг комплекс механизациялаштирилганлиги уларга ёрдам берди.

Ишда қийинчиликлар ҳам бўлди: ўсимликлар ривожининг якунловчи босқичида, маккажўхори рўвак чиқарганида жазирама иссиқ бошланди. Маккажўхорикорлар ўша иссиқ кунларда ўсимликларни зўр меҳр билан парвариш қилдилар. Маккажўхори органик ўғит аралаштирилган ҳолда Амударё суви билан суғорилди. Ҳар гектар ерга қўшимча равишда беш тоннадан «унумдорлик малҳами» берилди. Бу тадбир ҳосилни қутқазиб қолиш имконини берди.

Ёш маккажўхорикорлар ҳосил ўрим-йиғимига ҳам пухта тайёргарлик кўрдилар. Улар бутун ҳосилни иккита «Херсонец» комбайни билан атиги беш кун ичида йиғиштириб олдилар. Механизаторлардан С. Хайитов, Т. Алиев, И. Тошпўлатовлар ишни икки сменада ташкил қилиб, зўр ғайрат билан меҳнат қилдилар. Ёш деҳқонлар СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига қабул қилган мажбуриятларини шараф билан бажардилар.

Комсомоллар бригадаси етиштирган мўл ҳосилдан колхоз чорвадорлари ҳам хурсанд бўлдилар. Илгари бўлганидек, бу йил қурғоқчилик туфайли лалмикор ерларда мўл дағал хашак тайёрлаш мумкин бўлмади. Лекин Абдулла Қиличев бригадаси даласидан маккажўхори донидан ташқари гектар бошига 450 центнердан кўк поя йиғиштириб олинди. Бу эса хўжалик сигирлар подасининг ем-хашак балансига қўшилган катта ҳиссадир.

(ЎзТАГ).

УДМ ДЕФОЛИАНТЛАРИНИ ҚАНДАЙ ҚЎЛЛАШ КЕРАК?

Пахта ҳосилини тезроқ йиғиштириб олиш ва унинг сифатини яхшилаш кўпроқ ғўзанинг баргини қандай тўктиришга боғлиқ, бу эса ўз навбатида дефолиантларнинг қўлланилишига боғлиқдир.

Ҳозирги пайтда аҳоли кўп жойларда қўлланилаётган бутифос дефолианти ўта заҳарли ҳисобланиб, у учувчан ва ёқимсиз ҳидга эгадир.

Заҳарлилик ва атроф-муҳитга таъсир этиш нуқтаи назаридан магний хлорати дефолиант-десиканти бирмунча зарарсиз саналади. Магний хлорати ва кальций хлорад-хлоридининг муҳим камчилиги баргларга ва ғўзанинг ўзига «қаттиқ» таъсир этишидир, чунки бу дефолиантлар одатда бутифосдан кейинги такрорий ишловда ёки ғўза десикацияси учун ишлатилади.

Бизнинг тавсиялар

Бу «қаттиқ» препаратлардан фойдаланилганда пахта ҳосилига ва тола сифатига ҳамда чигитнинг ёғлилигига салбий таъсир этиши муқаррардир. Шу боисдан ҳам Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Химия институти олимлари бу салбий омилларни мумкин қадар камайтириш мақсадида магний хлоратига аммофос, мочевина ва аммиак селитраси каби минерал ўғитлар қўшишни тавсия этишади.

1. УДМ-1 препарати магний хлорати билан аммофоснинг аралашмаси бўлиб, у хлоратнинг қаттиқлигини юмшатади.

2. УДМ-2 препарати магний хлоратига мочевина қўшилгани бўлиб, бу ҳам хлоратнинг қаттиқлигини юмшатади.

3. УДМ-3 препарати магний хлоратига кальцийли селитра қўшилгани бўлиб, бу хлоратнинг қаттиқлигини юмшатиш билан бирга барглардаги намликни кўпайтиради.

4. УДМ-4 препарати эса магний хлоратига аммиак селитраси қўшилгани бўлиб, бу магний хлоратининг қаттиқлигини оширади ва унинг сарфини икки баравар камайтириш имконини беради.

Кўрсатилган дефолиантлар бевосита дала шароитида (аэродромларда) компонентларни сувда механик аралаштириш йўли билан тайёрланади, бунда ҳеч қандай қўшимча мосламаларга ҳожат йўқ, чунки аэродромларда, хўжаликларда керакли идиш ва насослар қишлоқ хўжалиги зараркунандаларига қарши курашиш даврида фойдаланилади.

Барча дефолиантларнинг ҳосилга ва тола сифатига ҳамда чигитнинг ёғлилигига таъсирини қиёсий синаш шуни кўрсатадики, УДМ препарати қўлланилганда контролдаги вариантларга қараганда, бир чаноқдаги пахтанинг ўртача вазни 3—3,5 процент, толанинг пишиқлиги 5—6 процент, чигитнинг ёғлилиги эса 0,7—1 процент юқори бўлади.

Наманган область ўсимликларни ҳимоя қилиш станциясининг маълумотларига кўра УДМ-1 дефолианти қўлланилган далаларда бутифос қўлланилган далалардан кўра ҳосилдорлик ўртача 2,4 центнер юқори бўлган, 1 гектар майдондаги ғўзани дефолиация қилиш бутифос билан ишлов бергандагига қараганда 2 сўм 17 тийин арзонга тушган.

Гигиеник тадқиқот натижаларидан маълум бўлишича, УДМ билан дефолиация қилинганда унинг компонентлари 360 метр масофагача тарқалади ва уч кундан кейин ҳавода из қолдирмайди. Ҳолбуки, бутифос 3 километр масофагача ҳид тарқатади ва ҳавода саккиз суткагача туриб қолади. Шунга кўра УДМ препарати авиация ёрдамида қўлланилганда ҳам, ерда ишлатиладиган машиналарда фойдаланилганда ҳам атроф-муҳитни муҳофаза қилиш нуқтаи назаридан хавфсиздир.

Бутифосдан фойдаланилганда ерда ишлатиладиган машиналар ёрдамида дефолиация қилиш жуда қийин, чунки механизатор жуда хавфли зонада жойлашган бўлиб, у таққан распираторлар ҳавони тўла тозалай олмайди, трактор кабинаси эса беркитилмаган бўлади.

1981 йилда Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва жойлардаги қишлоқ хўжалик органлари аҳоли пунктлари яқин бўлган жойларда бутифос дефолиантидан қўлланишни тақиқлаб, УДМ типидаги кам заҳарли дефолиантларни республиканинг 900 минг гектардан зиёд майдонида жорий этдилар. Фарғона, Андижон, Наманган, Сирдарё ва Жиззах областларида УДМ дефолиантидан кўп ва яхши фойдаланилди. Деярли барча областлардаги «Ўзсельхозхимия» бирлашмалари мутахассислари УДМ дефолианти баргни яхши тўкаётганлигини айтишмоқда. Шуларга кўра УДМ дефолианти билан ишлов берадиган пахта майдонларини камайтиришга ҳеч қандай асос йўқ. Шундай қилиб, бутифос ўрнига кам заҳарли УДМ дефолиант-десикантларидан кўпроқ фойдаланайлик.

М. НАБИЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси академиги.
А. КИСЕЛЕВ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

„ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ“ ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ИМКОНИЯТЛАРДАН ТЎҒРИ ФОЙДАЛАНИШ ЗАРУР»

Ўзбекистон радиоси ва «Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг юқоридаги сарлавҳали қўшма рейд материалида (1982 йил, 38-сон) Тошкент областининг Бўка районидаги айрим хўжаликларнинг сут-товар фермаларида механизацияга етарли эътибор берилмай, кўп ишлар қўл билан бажарилаётгани кўрсатилган эди.

Рейд материали юзасидан қуйидаги жавоб олинди.

БЎКА РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

«Имкониятлардан тўғри фойдаланиш зарур» сарлавҳали рейд материал район партия комитетининг кенгайтирилган бюро йиғилишида муҳокама қилинди. Унда келтирилган фактлар асосан тасдиқланди. Чорвачилик фермасидаги ишларни ташкил этишда йўл қўйилган камчилик ва нуқсонлари учун «Ленин йўли» колхози правлениесининг раиси З. Исоқов ва Карл Маркс номли колхоз правлениесининг раиси Ш. Очилов ўртоқлар қаттиқ огоҳлантирилдилар. Ҳар иккала хўжаликнинг сут-товар фермасидаги мавжуд камчиликларнинг тугатилиши юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди.

Фермадаги қўл меҳнати билан бажариладиган ишларни механизациялаштириш «Госкомсельхозтехника»нинг 83-хўжаликлараро механизациялашган кўчма колоннаси зиммасига юклатилди.

Кўрилган тадбирлар натижасида Карл Маркс номли ва «Ленин йўли» колхозларининг чорвадорлари ишида катта бурилиш бўлди. Ҳар икки хўжалик область чорвадорлари социалистик мусобақасининг пешқадамлари сафига ўтиб олишди.

Ишларимиздаги камчиликларни ўз вақтида кўрсатиб берганликлари учун «Қишлоқ ҳақиқати» газетаси редакцияси коллективига самимий миннатдорчилигимизни билдирамиз.

Т. ИСЛОМОВ.
Бўка район партия комитетининг биринчи секретари.

САБЗАВОТ ПЕШТАХТАСИГА ЙЎЛ

НЕГА ҲАМИША ҲАМ ЕНГИЛ ВА ҚИСҚА БЎЛМАЙДИ?

Тошкентнинг колхоз бозорлари ўзига хос барометрдир, уларни кузатиб, у ёки бу қишлоқ хўжалиги йилининг ҳосилдорлик даражаси қандай бўлганлигини аниқлаш мумкин. Шу маънода бу йил — ўзига хос йилдир. Колхоз ва совхозларнинг далаларида, боғларида мева, узум ва полиз экинларидан мўл ҳосил етиштирилди. Бугунги кунда колхоз бозорларининг пештахталарига сабзавотлар, олма, шафтоли, олхўри, узум тиқилиб кетган. Қовун ва тарвуз уюмлари худди сариқ ва яшил оролларга ўхшайди. Қайбирини танлаб, сотиб олиш—ўз таъбингиз!

Савдо расталари серқуюнқин, олағовур, Биз одамлар оқимига қўшилиб, тимлар орасини айланамиз, олди-сотдини кузатамиз, ҳаридорлар билан суҳбатлашамиз. Бизни кишиларнинг нега магазиндан бозорни афзал кўришилари масаласи қизиқтирди— ахир бу ерда нарх баъзан уч-тўрт баравар юқори бўлади-ку?

— Бозорда гарчи қиммат бўлса ҳам, сара сабзавот ва меваларни танлаб олиш мумкин, — дейди Тошкентнинг Собир Раҳимов районида яшовчи Д. Нуъмонов.— Магазинда эса бизга нари борса ёнғоқдай картошкани, эзилган помидорни, сўлиган рангсиз тарвузларни таклиф этишади.

— Мабодо янги маҳсулот келгудек бўлса, — деб қўшимча қилади бошқа харидор, — дарҳол узун навбат пайдо бўлади. Икки килограмм помидор олиш учун бир соатга яқин навбатда туришга кимнинг тоқати бор?

Ҳақиқатан ҳам, шаҳарнинг сабзавот магазинларидан у-бу нарса ҳарид қилмоқчи бўлсангиз, талай вақтингиз кетади. Бунинг устига биз ким билан суҳбатлашмайлик, кўпчилик харидорлар маҳсулот сифати маъқул бўлмаётганлигини айтишди. Савдо ходимларининг ибораси билан айтганда, бу маҳсулотларнинг кўрими йўқ. Кўпчилигида нархи ёзилган қоғозлар йўқ, тарвузлар сўлиган, узумлар эзилган, шафтолиларнинг бири пишган, бири пишмаган.

Бироқ, ҳамма жойда ҳам аҳвол шундай деб бўлмайди. Масалан, «Ташплодоовощ» бирлашмасининг Киров улгуржи-чакана савдо идорасига қарашли 1-магазинни олайлик. Пештахталарга дид билан қадоқланган сабзавот ва мевалар чиройли қилиб тахлаб қўйилибди. Харидорлар билан суҳбатлашдик, уларга сотиб олган узум, олма, картошка, пиёз, бақлажон, лавлагилари манзур бўляпти. Жиззах области хўжаликларидан яқиндагина келтирилган тарвузлар устига справкаси илиб қўйилибди: «Санитария-эпидемиология станцияси лабораториясида текширишдан ўтказилган. Сотишга рухсат этилган».

Магазинда маҳсулотларнинг бу қадар мўл-кўллиги таъминотчилар билан яқин амалий алоқалар ўрнатган, савдо корхонаси коллективининг хизмати натижасидир.

— Шаҳар марказлашган усулда юк ташиш автомобиль тресги бизга олтита автомашина ажратганидан сўнг магазинни дала ноз-неъматлари билан таъминлаш анча яхшиланди, — деди 1-магазин мудири Татьяна Степановна Жўраева. — Юқори сифатли қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари Орджоникидзе районидаги «Маданият» колхозларидан, Паркент районидаги «Прогресс» совхозидан, Янгийўл районидаги «Халқабод» аграр-саноат бирлашмасидан, Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги, К. Маркс номли колхоздан ва пойтахт областининг бошқа районларидаги хўжаликлардан мунтазам келиб турибди.

Шуни таъкидлаш керакки, Киров район санитария-эпидемиология станцияси полиз маҳсулотлари сифати устидан қаттиқ назорат ўрнатди. Барча магазинларда тегишли лаборатория анализи ўтказилгандан кейин тарвузларни сотишга руҳсат бериладн. Биз ўтказган такрорий текширув полиз маҳсулотларида азот нитрати нормадаги даражада эканлигини кўрсатди.

КУЙБИШЕВ район улгуржи-чакана савдо идорасига қарашли 6-магазинда мутлақо бошқача манзарага дуч келдик. Сабзавот ва мевалар ассортименти камбағал, борлари ҳам сараланмаган, савдо зали ивирсиб ётибди. Шаҳар санитария-эпидемиология станцияси вакиллари қайта-қайта огоҳлантиришганига қарамай, магазин раҳбарлари полиз маҳсулотлари сифати текширувдан ўтказилганлиги ҳақида справкаларни кўринарли жойга илиб қўйишмаётир. Табиийки, бундай аҳволда харидорда тарвузларнинг истеъмол учун яроқли эканлигига шубҳа туғилиши мумкин.

Тўғри, эҳтимол ҳаммасига улгуриш қийиндир. Бироқ, кўзга кўринмас, лекин энг талабчан назоратчи — савдо маданияти, сотувчилик ғурури деган нарса бор-ку? Афтидан, сабзавот конвейерининг энг муҳим участкасида турган кишиларга бу ҳақда тез-тез эслатиб туриш керакка ўхшайди. Ҳозирча эса Куйбишев, Октябрь, Чилонзор, Акмал Икромов районларидаги кўпгина магазинларда сабзавот ва мевалар тури кам. Бундай маҳсулотни қаердан келтиришаркин, киши шунга ҳайрон бўлади?

— Қаердан бўларди? — дейди таажжубланиб Собир Раҳимов улгуржи-чакана савдо идорасига қарашли 19-магазин сотувчиси Бахтиёр Алиев. — Колхоз ва совхозлардан-да!

— Масалан, манави тарвузлар қаердан келтирилди? Улар учун лаборатория справкалари борми? — қизиқиб сўрадик биз.

Сотувчи аниқ бир жавоб беролмади. Маълум бўлишича, бу ерда полиз маҳсулотларида азот нитрати миқдори текширилганлиги ҳақидаги справка йўқ экан. Бу ходиса ягона эмас. Биз районнинг кўпгина савдо шаҳобчаларида бўлганимизда шунга ишонч ҳосил қилдик. Шундай қилиб, маҳсулотнинг сифати ҳақида сотувчи ҳам, харидор ҳам ҳеч нарса билмайди. Бозорда эса бошқача манзара. Маҳсулотлар харидор ўзига ёққанини танлаб олиши учун қулай қилиб қўйилган. Полиз маҳсулотларида селитра борлигига шубҳа пайдо бўлмаслиги учун озиқ-овқат назорати станциясидан берилган справка кўринарли жойга қўйилган. Қулай ва яхши. Шаҳардаги сабзавот магазинларида шундай қилиш қийинми?

— Қийин эмас, албатта,— деб тан олади Октябрь район улгуржи-чакана савдо идорасига қарашли 2-магазин мудирининг ўринбосари Илья Михайлович Цензор. — Бироқ биз бундай кўрсатма олганимиз йўқ.

Харидорга қулайлик яратиш учун юқоридан кўрсатма бўлиши шартмикан? Тарвузлар санитария-эпидемиология станцияси лабораториясида текширувдан ўтказилган бўлса, бу ҳақда бир парча қоғозга ёзиб қўйиш —бир дақиқалик иш-ку, ахир.

«Хизмат-беминнат» фирмасининг 9-магазинига кираверишда тарвузлар уюлиб ётибди. Лекин харидорлар кўринмайди. Яқингина жойда бозорча бор — у ерда харидорлар ғужғон ўйнашяпти. Бозорда 1 килограмм тарвуз 30 тийин, сабзавот магазинида эса 10 тийин. Лекин нега харидор бозорни афзал биляпти? Маълум бўлишича, 9-магазиндаги кўпгина тарвузлар сўлиган, эзилган экан. Бундай маҳсулот кимга керак?

— Ҳақиқатда харидор йўқ, — деб очиқ тан олди сотувчи.

Биз бу маҳсулотнинг ҳужжатларини кўрсатишларини талаб қилдик. Лекин магазинда ҳужжатлар йўқ экан, сотувчи лаборатория справкасини ҳам топиб беролмади.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ» ВА «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ГАЗЕТАЛАРИНИНГ ҚЎШМА РЕЙДИ

— Лекин бизда товар келтирилганлигини ҳисоб-китоб қилиб бориладиган дафтар бор, — деди катта сотувчи Т. Алиматова.

Дафтарни варақладик. У бетартиб қилиб, йўлига тўлғазилган. Фақат юк келтирилган кун ва унинг миқдори кўрсатилган. Дафтарда маҳсулот қаердан ва қандай сифатда келтирилганлигини кўрсатувчи графа йўқ. Тарвузларнинг энг сўнгги туркуми қачон келтирилганлиги ҳақидаги ёзувни қидирдик. Охирги марта 21 августда 2.650 килограмм тарвуз келтирилган экан. 10 кун мобайнида фақат 1,5 тоннаси сотилибди.

— Қолганини нима қиласизлар?

— Агар айниганлигини тан олишса, ҳисобдан чиқариб, чўчқачилик комплексига жўнатамиз, — деб изоҳ берди магазин мудири С. Муҳамедов.

Шундай қилиб, деҳқоннинг машаққатли меҳнати билан етиштирилган тарвузлар айрим тайёрловчилар, савдо ходимларининг лоқайдлиги ва масъулиятсизлиги оқибатида молга ем бўляпти. Бу ўринда шуни таъкидлаш лозимки, 1 килограмм тарвуз магазинда 10 тийин турса, ҳисобдан чиқарилган — фермага топшириладиган тарвузнинг баҳоси жуда арзимас бўлади. Уволми? Албатта. Лекин бундай маҳсулот қаердан келтириляпти? Ҳеч шубҳасиз, даладан. Бу ерда бир изоҳ зарур.

Айрим колхоз ва совхозлар полиз маҳсулотлари етиштиришда, одатда, ёлланган шахсларнинг —гектарчиларнинг хизматидан фойдаланишади. Тузилган шартномага биноан улар тарвузнинг маълум миқдорини хўжаликка топширадилар, қолганини ўзларига оладилар. Ишлаб чиқарувчи биринчи навбатда ўз фойдасини ўйлайди —тонна кетидан қувади, энг яхши маҳсулотни ўзига олиб қолиб бундайроқларини совхоз омборига топширади. Бу биринчи довон. Бу ерда маҳсулот тайёрлов пунктига жўнатилгунча икки кун ётади. Бу иккинчи довон. Учинчи довон эса, улгуржи-чакана савдо идораси омборхонасидир.

Мана шундай ортиш-туширишлардан кейингина маҳсулот магазинга етиб келади. Бу пайтда унинг кўрими даладан янги узилган кунидагидек бўлмайди, албатта.

Маҳсулотни бундай айланма йўлларсиз магазинга келтириш мумкин эмасми? Айтайлик, тўғри маршрут — дала—магазинни йўлга қўйилса-чи? Буни қилса бўлади, лекин анча мураккаб. Сабзавот ва полиз маҳсулотларини истеъмолчига етказиб бериш йўлида ҳали анчагина ўтиб бўлмас ғовлар бор.

— Транспорт йўқ, —дейишади бир овоздан район улгуржи-чакана савдо идоралари раҳбарлари. — Кунимиз битта савол билан бошланиб, шу савол билан тугайди: сабзавот келтириш учун қаердан автомобиль топса бўлади?

Область автотранспорт бошқармаси билан тузилган шартномага биноан улгуржи-чакана савдо идоралари 20 тага яқин автомашина олишади, аслида икки баравар кўп керак. Ҳозир сабзавот мавсуми қизиган дамлар-ку. Район ижроия комитетларининг қарорига биноан шаҳар корхоналари ҳам транспорт ажратишлари керак. Лекин машиналар етказиб бериш графигига ҳамиша ҳам риоя қилинаяпти, деб бўлмайди. Колхоз ва совхозларнинг далаларида эса сабзавот пишиб, ўтиб кетаяпти. Деҳқонлар уларни жўнатолмай хуноб бўлишяпти, хўжалик раҳбарлари планни ўйлашаяпти. Машина келиши билан тайёрланган маҳсулот дарҳол ортиб берилади.

МАГАЗИН сотувчиси ҳам ўз плани ҳақида ўйлайди, демак, танлашга йўл қўймай, нима бўлса ҳаммасини сотишга ҳаракат қилади. Гарчи бугунги кунда сабзавот ишлаб чиқариш ва сотиш битта қўлда — мева-сабзавот хўжалиги министрлигига мужассамлашган бўлса ҳам, ҳамон бу бўлинмаларнинг ҳар бири ўз манфаатини ўйлайди. Пировард натижа ҳақида биргаликда қайғурилмас экан, меҳнаткашлар дастурхонига етиштирилган маҳсулот ҳамиша ҳам яхши ҳолатда етказиб берилади, дейиш қийин. Кўримини йўқотган маҳсулотлар ҳисобдан чиқариб ташланаверади. Жумладан, ўтган икки ой мобайнида Собир Раҳимов райони бўйича 15 тоннага яқин сабзавот ва полиз маҳсулотлари қайта ишлаш ва молга бериш учун жўнатилди. Тошкентда бундай районлар 10 та-ку. Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги бўйича ҳисобдан чиқариб ташланаётган юзлаб тонна маҳсулотлар ҳақида ўйлашнинг ўзи ваҳималидир.

Тўғри, мева-сабзавот хўжалиги министрлигига қарашли хўжаликлар республикадан ташқарига энг сара маҳсулотни жўнатишга ҳаракат қилишади. Чунки бунинг учун маҳсулот қаерга жўнатилаётган бўлса, ўша жойнинг баҳоси бўйича ҳақ тўланади. Биз одамлар учун зарур бўлган бу ташкилотнинг обрўсига раҳна солмоқчи эмасмиз. Министрлик ташкил этилгандан бери дала ва боғ-роғлар ноз-неъматини ишлаб чиқариш ва тайёрлашни яхшилаш бўйича кўпгина ишлар қилинди. Лекин бу ерда савдо қилишга ҳали яхши ўрганиб олганларича йўқ. Аслида бу министрлик фақат қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш, қайта ишлашнигина эмас, балки уларнинг савдосини ҳам марказлаштириш мақсадида қайта ташкил этилганди-ку.

— Бу йўлда ҳали кўпгина муаммолар бор, — дейди республика мева-сабзавот хўжалиги министрининг ўринбосари Санжар Содиқович Исломов. — Янги бир фактни олайлик. Ўтган шанбада Жиззах области полиз маҳсулотларидан қизил карвон туздик. Буни қарангки, у фақат тарвуздан иборат бўлди бир дона ҳам қовун бўлмади. Нега? Хўжаликлар бу маҳсулотни етиштиришдан манфаатдор эмас. Уларда республика Госпланидан берилган полиз маҳсулотлари етиштириш бўйича план бор. Унда полиз маҳсулотлари ассортимент бўйича кўрсатилмаган. Хўжаликлар бундан фойдаланиб, тонна кетидан қувишади. Тарвуз улар учун қулай маҳсулот. Уни етиштириш қийин эмас, ташиш ҳам осон, энг муҳими, планни ошириб-топшириб юбориш мумкин.

БУНДАН битта хулоса чиқади. Республика Госплани полиз маҳсулотларини ассортименти бўйича планлаштириши, агар мумкин бўлса, ҳатто навига қараб, эртаки, ўртаки ва кечки қовунларни белгилаб қўйиши лозим. «Ва бошқалар» графасида ҳам тартибни йўлга қўйиш пайти келди. Бу ерда ҳам аниқлик зарур. Агар шундай қилинса, шаҳарликлар дастурхонида укроп ҳам, кашнич ҳам, болгар қалампири ҳам, сельдер, петрушка ҳам пайдо бўлади. Шаҳар атрофидаги колхоз ва совхозлар сабзавот экинларини босқичли қилиб экишга ўтишлари лозим. Бу Тошкент аҳолисини барча турдаги қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлаш имконини беради. Ана шунда мева-сабзавот хўжалиги министрлиги маҳсулот ташишнинг халқали методига ўтган бўларди. Афсуски, министрлик турли сабабларга биноан ўз ишини КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорлари ва Озиқ-овқат программаси талаблари даражасида тўла равишда ташкил этолмаётир.

Ҳақиқатда, ҳозир сабзавот магазинларида, гарчи маҳсулотларни қишга тузлаш пайти бўлишига қарамасдан, бодринг, карам, укроп ва петрушка йўқ. Сабзи ва айниқса картошка етарли миқдорда келтирилмаяпти.

Ўйлаймизки, район ижроия комитетларининг раҳбарлари, халқ назоратчилари ва шаҳар жамоатчилиги биргаликда ҳаракат қилиб, «дала—магазин» сабзавот конвейери узлуксиз ишлашига эришишади. Сабзавот ва меваларни магазинларга етказиб беришда нобудгарчиликка чек қўйиш керак. Айниқса базаларда ва қабул пунктларида одамлар маҳсулотларни қайта саралашларига йўл қўйилмаслиги лозим.

Айтиб ўтганимиздек, Тошкентнинг кўпгина савдо корхоналарида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ассортименти анча камбағал. Бироқ, «Ташплодоовощ» бирлашмасида (директори Қ. А. Асомхўжаев) шаҳарликларни дала ноз-неъматлари билан таъминлаш бўйича барча зарур чоралар кўрилмаяпти, магазинларда хизмат кўрсатиш маданияти паст, савдо қоидасини бузиш ҳолларига йўл қўйиляпти. Бундай аҳволга тоқат қилиб бўлмайди. Савдо корхоналари ишини тубдан қайта ташкил этиш, «яшил конвейер»нинг аниқ ва узлуксиз ишлашини таъминлаш лозим. Яқинда бу масала Тошкент шаҳар партия комитети бюросида кўрилди. Мева-сабзавот хўжалиги министрининг ўринбосари С. С. Исломов, «Ташплодоовощ» бирлашмаси директори Қ. А. Асомхўжаевга қаттиқ партиявий жазо берилди. Бироқ, ишда ўзгариш юз бермаяпти. Бугунги рейдда аниқланган фактлар айнан шундан гувоҳлик бераяпти. Бизнингча, ҳосил нобуд бўлаётганлигини, савдо маданиятининг пастлигини оқловчи ҳеч бир объектив сабаб йўқ. Бу топширилган ишга масъулиятсизлик ва бепарволик билан муносабатда бўлишнинг оқибатидир. Куз —дала ноз-неъматларини тайёрлаш ва асраш учун ҳал қилувчи дамлар бошланди. Ҳар бир кундан ғанимат билиб фойдаланиш керак!

Н. САФАРОВ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси.

Г. ЭПШТЕЙН,
шаҳар санитария-эпидемиология станцияси овқатланиш гигиенаси бўлими мудири.

Л. МЕРКУЛОВА,
Тошкент шаҳар ветеринария-санитария станциясининг катта ветврач-токсикологи.

Р. ГАБДУЛХАКОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» газетаси мухбири.

А. ХАТАМОВ,
«Тошкент оқшоми» газетаси мухбири.

ДУНЁ ОВОЗИ
ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

СОВЕТ ТАШАББУСЛАРИГА ЮКСАК БАҲО БЕРИЛДИ

АККРА. Биз Совет Иттифоқининг янги тинчлик ташаббусларига, жумладан унинг ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисидаги мажбуриятига юксак баҳо берамиз, деди Гана миллий мудофаа муваққат кенгашининг аъзоси Йо Грэхэм. У бу ерда Гана касаба союзлари конгресси билан тинчлик ва бирдамлик кенгаши уюштирган меҳнаткашларнинг оммавий митингида нутқ сўзлади.

Ядро можароси бошланиб кетган тақдирда у бутун инсониятни йўқ қилиб ташлаши мумкин, деб уқтирди И. Грэхэм. Иккинчи жаҳон урушида ўзининг 20 миллион ўғли ва қизларидан жудо бўлган совет халқи буни яхши англайди. Совет халқи тинчликка актив ва астойдил интилмоқда.

Митинг қатнашчилари якдиллик билан қабул қилинган резолюцияда кескинликни юмшатиш жараёнини мустаҳкамлашга, ялпи қуролсизланишга эришишга, самарали халқаро ҳамкорликни ривожлантиришга кўмаклашишга азму қарор берганликларини изҳор қилдилар.

ҲИНДИСТОН ПОЙТАХТИДА ОММАВИЙ МИТИНГ

ДЕҲЛИ, 2 сентябрь. (ТАСС). «Яшасин тинчлик!» деган шиор остида Ҳиндистон пойтахтида жамоатчиликнинг тинчлик ва қуролсизланиш учун курашга бағишланган оммавий митинги бўлиб ўтди. Митинг мамлакатдаги учта йирик касаба союз бирлашмаси — бутун Ҳиндистон касаба союз конгресси, Ҳиндистон касаба союзлари маркази ва бирлашган касаба союзлар конгрессининг ташаббусига биноан ташкил этилди. Митинг қатнашчилари халқаро кескинлик ғоят кучайганлиги муносабати билан ҳавотирлик изҳор қилдилар. «Жаҳон ядро уруши чиқиши хавфи ҳеч қачон бунчалик кучли бўлмаган эди, — деди бутун Ҳиндистон касаба союзлари конгрессининг бош секретари Индражит Гупта. Вужудга келган аҳвол учун, — деди у, — тинчлик ва халқлар хавфсизлиги манфаатларига ғоят қарама-қарши бўлган сиёсат ўтказаётган Қўшма Штатларнинг ҳукмрон доиралари айбдордирлар».

Америка империализми жаҳоннинг турли районларида, жумладан Осиёда қуролланиш пойгасини авж олдирмоқда, деб уқтириб ўтди Ҳиндистон касаба союзлари марказининг бош секретари П. Рамамурти. Покистонга замонавий қурол-яроғлар етказиб берилаётганлиги, Ҳинд океанида Пентагоннинг ҳарбий базалари тармоқлари вужудга келтирилаётганлиги жандармчи тез ҳаракат кучлари мустаҳкамланаётганлиги — буларнинг ҳаммаси Вашингтоннинг Осиёдаги жуда катта районларни ўз ҳукмронлигига бўйсундиришга қаратилган машъум режаси бўғинларидир. Нотиқлар Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсатига юксак баҳо бердилар. Рейган маъмуриятининг иғвогарлик хатти-ҳаракатларига қарамай, СССР бутун дунёда тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга қаратилган изчил сиёсат ўтказмоқда, деб таъкидлади бирлашган касаба союзлари конгрессининг раҳбари Сушил Бхаттачария.

«ФАСИМ-82» ХАЛҚАРО ЯРМАРКАСИ

МАПУТУ, 3 сентябрь. (ТАСС). Мозамбик Халқ Республикаси пойтахтида ўтказилаётган «Фасим-82» халқаро ярмаркасида СССР куни нишонланди. Ярмарканинг чет эллик қатнашчилари орасида 20 мамлакат, шу жумладан СССРнинг фирмалари ва ташкилотлари бор. Совет павильонида Совет Ўзбекистонининг корхоналарида ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг катта экспозицияси намойиш қилинмоқда. Мозамбик Халқ Республикаси Совет Ўзбекистони билан қалин алоқа боғлаб келмоқда.

Бугун Фрелимо партиясининг раиси Мозамбик Халқ Республикаси Президенти Самора Машел Совет павильонини келиб кўрди ва фахрий меҳмонлар китобига ўз таассуротларини ёзиб қолдирди. «Фасим-82» ярмаркасида СССРнинг иштирок этаётганлиги, деб таъкидлади у, СССР билан МХР ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари муттасил ривожланиб бораётганлигидан далолат беради.

С. Машел Ўзбекистон меҳнаткашлари ясаган экспонатларни зўр қизиқиш билан кўздан кечирди. Ўзбекистон вакиллари Мозамбик Халқ Республикаси халқ хўжалигининг энг муҳим тармоғи— пахтачиликни ривожлантиришда беғараз ёрдам бериб, Мозамбикда меҳнат қилмоқдалар.

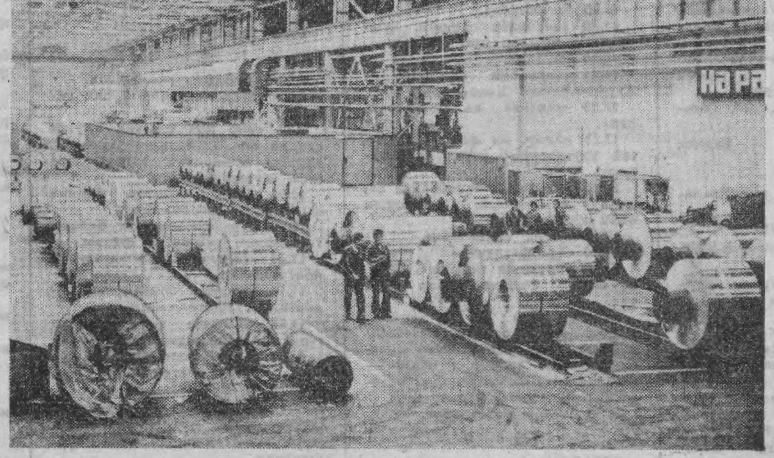

БОЛГАРИЯ. Шуменскдаги С. Стаменов номидаги алюминий қайта ишлаш комбинатининг бунёд этилиши амалдаги социалистик иқтисодий интеграциянинг ёрқин кўринишларидан бири. Комбинат лойиҳаси Москвада тайёрланган. Бу ерга СССР ва ГДРдан келтирилган мосламаларни монтаж қилиш, ишга туширишда ҳам социалистик мамлакатларнинг мутахассислари иштирок этдилар.

Суратда: Шуменск комбинатининг алюминий қайта ишлаш цехида.

БТА—ТАСС фотоси.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

УЛАН-БАТОР. Совет Иттифоқининг ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисидаги мажбурияти ялпи тинчлик ва халқлар хавфсизлигини ҳимоя қилиш иши учун жуда катта аҳамиятга эга, деди Монголия Тинчлик ва дўстлик ташкилотлари федерацияси ижроия комитетининг раиси, Монголия тинчликни ҳимоя қилиш комитетининг раиси Н. Лувсанчултэм. Бу янги ташаббус Совет Иттифоқининг бундан илгариги таклифлари сингари советлар — мамлакати ўзининг тинчликсевар ташқи сиёсатига содиқлигини исботловчи яққол далил бўлиб хизмат қилади.

МАДРИД. Испания Социалистик ишчи партияси (ИСИП) Испания соҳилида Ғарбий Европадаги бир қанча мамлакатлардан келтирилган радиоактив чиқиндилар тўпланишига қарши чиқди. ИСИП бу ерда эълон қилинган ахборотда Галисия вилояти маҳаллий маъмурларининг ҳозирги пайтда Голландиянинг «Шельдеборг» кемаси ана шундай чиқиндиларни кўмаётганлиги муносабати билан билдираётган норозилигини қўллаб-қувватлади.

Англия, Голландия, Бельгия ва Швейцариянинг атом корхоналаридан чиққан радиоактив материаллар ортилган контейнерлар жойлаштирилган кема ўтган ҳафта охирида Испаниянинг соҳил районларига етиб келди. Испания соҳил бўйи шаҳарлари мэрлари, жамоат арбоблари ва журналистлардан иборат делегация бу ерга келди ва контейнерларнинг денгизга ташланишига тўсқинлик қилди. Бироқ улар Испанияга қайтиб келгач, радиоактив материалларни денгизга ташлаш ишлари давом эттирилди. Испаниянинг оппозициядаги етакчи партияси бўлган ИСИП ҳукуматдан халқаро миқёсда тегишли чора-тадбирлар кўришни талаб қилди.

ҚОҲИРА. Бу ерда Миср ҳукумати қисман қайта ташкил этилганлиги эълон қилинди. Бош министрнинг уч ўринбосари, шунингдек тўрт министр кабинет составидан чиқарилди.

Ҳукуматни яна Аҳмад Фуад Моҳиддин бошқаради. Мудофаа ва ҳарбий саноат министри лавозимини сақлаб қолган маршал Абу Ғазал айни вақтда бош министр ўринбосари қилиб тайинланди. Мустафо Камолхилми ҳам бош министр ўринбосари қилиб тайинланди. У айни вақтда давлат маориф ва илмий тадқиқотлар министри бўлиб қолади.

ТОКИО. Япония социалистик партияси мамлакатда реакцион кучларнинг активлашишига қарши қатъий кураш олиб боради. ЯСП марказий ижроия комитетининг раиси Итио Асуката Тоттори шаҳрида бўлиб ўтган матбуот конференциясида нутқ сўзлаб, шуни маълум қилди. У ўнг доираларнинг Япония конституциясини қайта ўзгартиришга, қуролли кучларни вужудга келтиришни тақиқловчи моддаларни ундан чиқариб ташлашга уринаётганлигига қарши курашиш Япония социалистларининг асосий вазифаларидан бири деб таъкидлади.

АНТАНАНАРИВУ. Шу йил 7 ноябрда Мадагаскарда навбатдаги президент сайлови белгиланди. Олий революцион кенгаш ва ҳукуматнинг бу ерда бўлиб ўтган қўшма мажлисида шундай қарор қабул қилинди.

Ҳозирги вақтгача президентлик лавозимига икки номзод кўрсатилди. Булар— Малагасия революцияси авангарди партиясининг бош секретари, мамлакатнинг ҳозирги президенти Дидье Рацирака ва Мадагаскар мустақиллиги учун курашувчи миллий ҳаракат партиясининг раиси, олий революцион кенгаш аъзоси Мнудаза Дзауналардир. Қолган беш партиянинг ҳар бири биттадан номзод кўрсатиш ҳуқуқига эга. Бу партиялар революцияни ҳимоя қилиш миллий фронти аъзоларидир. Мадагаскар мустақиллиги конгресси партияси ҳозирдаёқ Д. Рацираканомзодини қўллаб-қувватлаяжагини билдирди.

(ТАСС)

СПОРТ

● СУЗИШ

КУЧЛИЛАР САФИДА

Полтавада спортнинг сузиш тури бўйича «Буревестник» кўнгилли спорт жамияти Марказий Советининг чемпионати бўлиб ўтди. Мазкур мусобақада иштирок этган кўплаб спортчилар юқори натижаларни қўлга киритиш учун бор маҳоратларини амалда кўрсатдилар.

Ўзбекистонлик студентлар биринчиликда яхши иштирок этишди. Улар олдинга Москва, Россия ва Украина терма командаларини ўтказиб юбориб, фахрли тўртинчи ўринни эгаллашди. Терма командамизнинг бу муваффақиятига, айниқса, хотин-қизлар муносиб улуш қўшдилар. Жумладан, Е. Сергеева икки маротаба ҳурмат шохсупасининг юқори поғонасига кўтарилди. Аввалига у 100, кейин эса 200 метрга брасс усулида сузишда барча рақибларини ортда қолдириб, марра чизиғига биринчи бўлиб етиб келди. Иккинчи бир вакилимиз Е. Скорикова эса 200 метрли масофага чалқанча усулда сузишда иккинчи натижани кўрсатиб, ғолиблик шохсупасининг иккинчи поғонасини банд этди. 800 метрли масофага эркин усулда сузишда Г. Новожилова маррага учинчи бўлиб етиб келди.

Эркаклар ўртасида фақатгина А. Калинников муваффақиятли қатнаша олди. У 100 метрли масофага чалқанча усулда сузишда учинчи натижани кўрсатди.

● ВЕЛОПОЙГА

УЧИНЧИ ЎРИН

Бу йилги жаҳон чемпионати Англияда давом этмоқда. СССР терма командаси велосипедчилари мазкур йирик мусобақада дастлабки бронза медалини қўлга киритишди.

Составида ростовлик ва минсклик Олимпиада чемпионлари — Юрий Каширин ва Олег Логвин ҳамда ровнолик Олег Чужда, тошкентлик Сергей Воронинлар бўлган командамиз бронза медали билан тақдирланишди. Улар Англиянинг Гудвуд шаҳарчасидан унча узоқ бўлмаган 100 километрли масофага бўлган команда пойгасида учинчи натижани (2 соат 14 минут, 53 секунд) кўрсатишди.

Навбатда жаҳон чемпионати иштирокчилари шосседа (эркаклар) 183 километрли масофага группа пойгасида иштирок этишади. Хотин-қизлар эса 61 километрли масофага бўлган пойгада баҳс юритадилар.

● СУВ ПОЛОСИ

ФИНАЛГА ЙЎЛЛАНМА

Варнада ўсмирлар ўртасида Европа чемпионати давом этмоқда. Бу ерда, айниқса, ярим финал учрашувлари қизиқарли ўтди.

Бир группада иштирок этаётган СССР ва Италия терма командалари навбатдаги ғалабаларни қўлга киритишгач, муддатидан олдин финалда қатнашиш ҳуқуқига эга бўлишди. Мамлакатимиз ўсмирлари венгриялик тенгқурлари билан бўлган учрашувни ташаббускорликда ўтказиб, 11:6 ҳисобида ғолиб чиқишди. Италияликлар эса Югославия терма командасини мағлубиятга учратишди — 12:6.

Иккинчи бир группада Румыния терма командаси пешқадамлик қилмоқда. Улар испанияликлар билан бўлган учрашувда 10:5 ҳисобида устун келишди. ГФР терма командаси Голландия терма командасини 9:7 ҳисобида енгди. Финалда иштирок этадиган тўртинчи команда Испания — ГФР учрашувидан сўнг маълум бўлади.

● ФУТБОЛ

«СПАРТАК»НИНГ ҒАЛАБАСИ

Ўтган пайшанба куни СССР чемпионатининг олий лигасида бир учрашув ўтказилди. Москвада «Спартак» командаси Краснодарнинг «Кубань» коллективини қабул қилди.

Қизиқарли ўтган биринчи бўлимда спартакчилар икки бор муваффақиятга эришдилар. Бунда аввалига Родионов кейин эса Шавло меҳмонларни ўйинни майдон марказидан бошлашга мажбур этдилар.

Танаффусдан сўнг краснодарлик Калейшин ва москвалик Гаврилов ўзларини кўрсатишди. Пировардида матч 3:1 ҳисобида спартакчилар фойдасига ҳал бўлди.

Редактор И. СУЛАЙМОНОВ.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

ДУШАНБА

6 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Ҳайвонот оламида».
10.40 «Қалбга яқин қўшиқлар».
11.15 «Эртак ҳузурида меҳмонда». «Акмал, аждаҳо ва маника». Телевизион бадиий фильм [«Ўзбекфильм»].
12.45 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Совет турмуш тарзи». Ҳужжатли фильмлар программаси:
«Сен билан ёнма-ён».
«Энг катта ғамхўрлик».
15.55 Туркманистон қишлоқ хўжалик институти халқ рақс ансамблининг чиқиши. Ашхободдан олиб кўрсатилади.
16.20 «Звездочёт» тележурнали.
17.05 «Қадрдон ерда». Телевизион очерк.
17.45 «Д. Шостаковичнинг учта прелюдияси». Фильм-концерт.
17.55 «Сиз яратган боғ».
18.25 Болгар халқ куйларидан концерт.
18.45 «Офтобда пишган мевалар». Телевизион ҳужжатли фильм.
19.00 П. И. Чайковский номли VII халқаро конкурс лауреати В. Муллова чалади [скрипка].
19.20 «Партия планлари — халқ планлари». «Сибирь ери». Тюмень областида ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириш ҳақида.
19.50 «Уруш ва тинчлик». Бадиий фильм. 1-серия. «Андрей Болконский». 1-қисм.
21.30 «Время».
22.05 «Уруш ва тинчлик». Бадиий фильм. 1-серия. «Андрей Болконский». 2-қисм.
22.50 «Дунё воқеалари».
23.05 Волейбол бўйича халқаро турнир. Эркаклар. Ленинграддан олиб кўрсатилади.
23.35 СССР халқ артисти М. Биешу концерти.

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.45 Теннис бўйича СССР чемпионати. Калининграддан олиб кўрсатилади.
19.20 «Музикали саёҳат». Оперетта артистларининг концерти.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.05 Р. Отколенко. «Салом, дадаларимиз!» Телевизион спектакль

● ЎзТВ I

18.25 Кўрсатувлар программаси.
18.30 «Энг ақлли қуён», «Қирол ва қовунлар». Мультфильмлар.
19.00 Болалар учун. «Юлдузча».
19.30 «Ахборот» [рус.].
19.45 «Чингиз Аҳмаров». Телевизион фильм.
20.00 «Адабий учрашувлар». С. Баруздин [рус.].
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси уйғур ансамблининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Хирмонингизга барака».
22.25 «Эртага — премьера». Кўрсатувни кинодраматург Ф. Мусажонов олиб боради.
23.35 Янгиликлар.

СЕШАНБА

7 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Духовой оркестр чалади.
10.00 «Уруш ва тинчлик». Бадиий фильм. 1-серия. «Андрей Болконский».
12.20 Литва ССР Давлат симфоник оркестрининг концерти.
13.00 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Бразилия бўйлаб». Телевизион ҳужжатли фильм.
15.40 Дубна шаҳар болалар хор коллективининг чиқиши.
16.25 «Поэзия». Пабло Неруда.
17.15 Бутунроссия конкурсининг лауреати А. Заикин чалади [баян].
17.45 «Экономика тежамли бўлиши керак». «Нефтехимик» ёрдамчи хўжалиги ҳақида.
18.00 Боржоми шаҳар ашула ва рақс ансамблининг концерти [Грузия ССР].
18.20 «Монументал пропаганданинг ленинча плани».
18.45 Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. Грециядан олиб кўрсатилади.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Сўз — чет эл ёзувчиларига». Кўрсатувда И. Стоун, С. Теркел [АҚШ], Т. Курода [Япония] иштирок этадилар.
19.55 «Уруш ва тинчлик». Бадиий фильм. 2-серия. «Наташа Ростова».
21.30 «Время».
22.05 «Ёшлар адреслари».
23.05 «Дунё воқеалари».
23.20 РСФСР халқ артисти О. Воронец ҳамда Н. Осипов номли Давлат академик рус халқ оркестрининг концерти.

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.40 «Биродар». Бадиий фильм.
20.00 «Спорт ҳафталиги».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!».
20.45 Халқ чолғулари садолари. Зарбли асбоблар.
21.30 «Время».
22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Спартак» — «Нефтчи». В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Сеҳрли қуш», «Ширин эртак». Мультфильмлар.
18.30 «Ижод саҳифалари». Шамиль Алядин. Туғилган кунининг 70 йиллигига.
19.00 Ҳужжатли фильмлар программаси.
19.30 «Ахборот» [рус.].
19.45 «Илҳом». Ижодкор ёшларнинг телевизион клуби.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбек куйларидан концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Бугун оламда нима гап!». Халқаро аҳвол кундалиги.
22.20 «Журналист». Бадиий фильм. 1-серия.
00.05 Янгиликлар.

ЧОРШАНБА

8 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Киносаёҳатчилар клуби».
10.40 «Уруш ва тинчлик». Бадиий фильм. 2-серия. «Наташа Ростова».
12.15 «Қўшиқларимиз, парвоз эт!».
13.00 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «38-параллель». Телевизион ҳужжатли фильм.
16.15 Корея Халқ Демократик республикаси артистларининг концерти.
16.35 «Горнчилар, қаердасиз!»
17.20 УССР «Запорожец» хизмат кўрсатган ҳаваскорлик рақс ансамблининг чиқиши. Запорожьедан олиб кўрсатилади.
17.50 «Расмларда қуёш акси бор».
18.05 «Инсон қуёш доирасида». Ҳужжатли фильм.
18.15 Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. Грециядан олиб кўрсатилади.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.35 «Биргаликда аҳил оиламиз».
20.10 «Уруш ва тинчлик». Бадиий фильм. 3-серия. «1812 йил».
21.30 «Время».
22.00 «Руде право» газетасининг соврини учун хоккей бўйича халқаро турнир. ЧССР—СССР терма командалари. Чехословакиядан олиб кўрсатилади. Кўрсатув тугагач [00.15] — «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.45 Жаҳон халқларининг ижоди. Вьетнам. 2-кўрсатув.
19.20 «Майя Плисецкая». Ҳужжатли фильм.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!»
20.45 «Дўстларимиз чеҳраси».
21.30 «Время».
22.00 «Дон қиссаси». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

11.25 Кўрсатувлар программаси.
11.30 Ботаника. Ўсимликларнинг аҳамияти ва уларни муҳофаза қилиш.
12.00 «До-ре-ми-фа-соль». Мактаб ўқувчилари учун музикали ўқув кўрсатуви [такрорий].
12.30 Рус адабиёти. М. Горький. Ҳаёт саҳифалари.
13.00 «Журналист». Бадиий фильм. 1-серия.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Мультфильмлар.
18.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Жонажон ўлка».
19.00 «Партия турмуши». «Партия ташкилотларида ҳисобот ва сайловлар».
19.30 «Ахборот» [рус.].
19.45 «Журналистчасига, ростгўйлик билан». Кинопрограмма.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Қизлар гулдастаси». Концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Хирмонингизга барака».
22.20 «Журналист». Бадиий фильм. 2-серия.
23.55 Янгиликлар.

ПАЙШАНБА

9 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Горнчилар, қаердасиз!»
10.25 «Уруш ва тинчлик». Бадиий фильм. 3-серия. «1812 йил».
11.45 «Чашма».
12.25 Ишлаб чиқариш гимнастикаси.
12.55 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 Фашизм қурбонлари хотирасига бағишланган Халқаро кунга. Ҳужжатли фильмлар программаси:
«Унутилган куйнинг 8 такти».
«Штукенброк учун гуллар».
15.50 Бутунроссия конкурсининг лауреати Т. Вольская чалади [домра].
16.10 «Инсон — ер эгаси». Кўрсатувни «Известия» газетасининг шарҳловчиси А. З. Ивашченко олиб боради.
17.20 «Пионерия» киножурнали.
17.30 «Шахмат мактаби».
18.00 «Қувноқ нотачалар».
18.15 Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. Грециядан олиб кўрсатилади.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Фан оламида».
20.00 Болгариянинг миллий байрами — Озодлик кунига. Болгария Халқ республикаси телевидениесининг программаси.
21.30 «Время».
22.05 Омск давлат рус халқ хори куйлайди.
22.35 «Дунё воқеалари».
22.50 «Поэзия». М. Батан.

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Альтчилар ансамбли чалади». Фильм-концерт.
19.00 «Ангарада ўрмон химияси гигантлари». 1-кўрсатув.
19.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Футбол бўйича СССР чемпионати. 2-тайм. «Динамо» [Минск] — МАСК. Минскдан олиб кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 «Фаришта куни». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

11.25 Кўрсатувлар программаси.
11.30 Ўзбекистон ССР тарихи. Ўзбекистон урушдан олдинги йилларда [рус.].
12.00 Болалар учун. «Фонарик» [рус.].
12.30 Ўзбекистон ССР тарихи. Ўзбекистон урушдан олдинги йилларда.
13.00 «Журналист». Бадиий фильм. 2-серия.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Бир том остида». Болалар учун мультфильм.
18.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ўринбосарлар» [рус.].
18.55 «Сиҳат-саломатлик». Илмий-оммабоп программа [такрорий].
19.30 «Ахборот» [рус.].
19.45 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Февзи Белялов концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «София—Тошкент интерклуби» [такрорий].
00.25 Янгиликлар.

ЖУМА

10 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». Ленинграддан олиб кўрсатилади.
10.10 Д. Д. Шостакович номли квартет чалади.
10.40 «Асли болаликдан». Ю. Олеша.
11.25 Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ҳақида телевизион илмий-оммабоп фильмлар программаси.
12.00 Совет композиторларининг қўшиқларини РСФСР халқ артисти Р. Ибрагимов ижро этади. Қозондан олиб кўрсатилади.
12.25 М. Дудин поэзияси.
12.55 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 Танкчилар кунига. Ҳужжатли фильмлар программаси.
16.15 Рус тили.
16.45 «Эфиопия пойтахти — Аддис-Абеба». Кинoочерк.
17.05 «Москва ва москваликлар».
17.35 «Хайр, ёз фасли». Мактаб ўқувчилари учун киноконцерт.
18.15 Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. Грециядан олиб кўрсатилади.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Ҳамдўстлик».
19.55 «Уруш ва тинчлик». Бадиий фильм 4-серия. «Пьер Безухов».
21.30 «Время».
22.00 «Руде право» газетасининг соврини учун хоккей бўйича халқаро турнир. ЧССР — СССР терма командалари. Чехословакиядан олиб кўрсатилади.
00.15 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.20 Илмий-оммабоп фильм.
9.35 ва 10.35 Тарих. 4-синф. Қадимги Киевда.
10.05 ва 13.40 Инглиз тили.
11.05 Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари учун. Умумий биология.
11.35 ва 12.40 Қиссалар. 5-синф.
12.05 СССР халқ ўқитувчиси Ж. У. Утуров ҳақида кўрсатув.
13.10 Ўқитувчи экрани. Тарих. 6-синф.
14.10 И. С. Никитин. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари.
14.55 Қадимий санъат ёдгорликлари.
15.25 Гомер. «Одиссея». 1-кўрсатув.
16.25 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Кимнинг нима иши бор». Илмий-оммабоп фильм.
19.00 «Ангарадаги ўрмон химияси гигантлари». 2-кўрсатув.
19.30 «Қўшиқ инсон билан қолади».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 М. Исаковский. «Ельнин тупроғида».
21.15 «Дархан». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
21.30 «Время»
22.00 «Грузияфильм» киностудияси қисқа метражли бадиий фильмлари программаси.

● ЎзТВ I

11.25 Кўрсатувлар программаси.
11.30 Рус адабиёти. А. С. Пушкин. Ҳаёти саҳифалари. Болдино [рус.].
12.00 «Беш кун ва бир тонг». Ҳужжатли телевизион фильм.
12.30 Жамиятшунослик. Фалсафанинг асосий масаласи.
13.00 «Замандас». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув [қозоқ тилида].

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Тонгги куй», «Қизғанчиқ Кузя». Болалар учун қўғирчоқ фильмлар.
18.20 «Санъатга йўл». А. Островский номидаги Тошкент театр ва рассомчилик институти [такрорий].
19.30 «Ахборот» [рус.].
19.45 «Қуёнчилик — муҳим соҳа».
20.00 «Дунё воқеалари».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Ёшлар куйлаганда». Концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивалининг тантанали очилиши ва концерти. В. И. Ленин номидаги СССР Халқлари дўстлиги саройидан трансляция пайтида ёзиб олинган. Кўрсатув тугагач — Янгиликлар.

ШАНБА

11 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Фёдор Трофимович ва бошқалар». 4-кўрсатув.
10.10 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик».
10.40 «Спортлото»нинг 37-тиражи.
10.50 Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. Грециядан олиб кўрсатилади.
11.50 «Уруш ва тинчлик». Бадиий фильм. 4-серия. «Пьер Безухов».
13.30 «Ғолиблар». Фронтдош дўстлар клуби. 6-гвардиячи танк армияси ветеранларининг учрашуви.
15.00 «Дунё воқеалари».
15.15 «Қулоқсизлар байрами». Мультфильм.
16.05 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
17.05 В. Дуров номли жониворлар театрида.
17.50 Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати.
18.20 Ўзбекистон санъат усталарининг концерти. Тошкентдан олиб кўрсатилади.
19.20 «Революциянинг дўстлари ва душманлари». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Яман Халқ Демократик республикаси ҳақида.
20.10 «Печкачилар». Телевизион бадиий фильм премьераси. А. Твардовский ҳикоялари асосида.
21.30 «Время».
22.05 «Сиз бунга қодирсиз». Ихтирочилар конкурси.
23.00 СССР халқ артисти Ю. Гуляев ҳамда Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси рус халқ чолғулари академик оркестрининг концерти.
00.10 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Агар соғлом бўлай десанг».
9.25 «Бир қоп олма», «Хўтик қандай қилиб бахтини излади», «Комар Комарович ҳақида эртак». Мультфильмлар.
10.05 Қисқа метражли бадиий фильмлар программаси.
11.10 «Масис» маркаси билан». Телевизион ҳужжатли фильм.
11.25 «Тонгги почта» музикали программаси.
11.55 Воронеж телевидение студиясининг программаси.
12.40 «Жойида ҳал этилади» туркумидан «Алоҳида ғамхўрлик». Телевизион ҳужжатли фильм.
Спорт программаси
13.40 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Спартак» — «Торпедо» [Кутаиси]. В. И. Ленин номли Марказий стадиондан олиб кўрсатилади.
14.25 Сув чанғи спорти бўйича СССР чемпионати.
15.10 М. Вилцане, О. Гринберг, Н. Чепрага, Г. Беседина, Г. Гвердцители, К. Георгиади, Н. Гнатюк, Л. Серебренников ва бошқалар иштирокида музикали программа.
16.25 «Киносаёҳатчилар клуби».
17.25 Халқаро обзор.
17.40 «Музикали киоск».
18.10 «Ишбилармон кишилар». Бадиий фильм.
19.30 Улуғ Октябрнинг 65 йиллигига. «Бизнинг биография». «1960 йил».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Здоровье» илмий-оммабоп программаси
21.30 «Время».
22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» [Минск]— «Торпедо» [Москва]. Минскдан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

9.55 Кўрсатувлар программаси.
10.00 Янгиликлар.
10.10 Телевизион миниатюралар театри.
10.55 «Мўъжизалар куни». Фильм-концерт.
11.20 Телевидение экранида биринчи марта. «Сандон ёки болға». Бадиий фильм. 1-серия.
12.45 «Шахмат мактаби».
13.10 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси этнографик ансамблининг концерти.
14.15 «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун» [рус.].

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Болалар учун. «Мен, сен ва мультик».
18.45 «Цирк! Цирк! Цирк!»
19.30 «Ахборот» [рус.].
19.45 «Муножат». Фильм-концерт.
20.30 «Ахборот».
20.50 М. Шамаева ва ака-ука Ваҳобовлар концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Тўйларимиз ҳақида ўйларимиз».
22.35 «Ёқимтой жаноб Р». Бадиий фильм
24.00 Кўрсатувлар программаси.

ЯКШАНБА

12 СЕНТЯБРЬ

ТАНКЧИЛАР КУНИ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Будильник».
10.10 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
11.10 «Здоровье» илмий-оммабоп программаси.
11.55 «Тонгги почта» музикали программаси.
12.25 «Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан».
12.40 «Қишлоқ янгиликлари».
13.40 Енгил атлетика бўйича Европа чемпионати. Грециядан олиб кўрсатилади.
14.40 «Музикали киоск».
15.10 К. Симонов. «Ҳамшаҳар йигит». Фильм-спектакль.
16.40 «Кукрыниксылар». «Ҳужжатли фильм.
17.30 «Бугун — Танкчилар куни». СССР Мудофаа министрлиги Бош бронетанк бошқармасининг бошлиғи, генерал-полковник Ю. М. Потапов сўзи.
17.45 Совет Армияси Марказий театрида Танкчилар кунига бағишланган концерт.
18.30 «Халқаро панорама».
19.15 П. Гертель. «Ута эҳтиёткорлик» балети.
20.35 «Киносаёҳатчилар клуби». Кўрсатувни журналист О. К. Игнатьев олиб боради.
21.30 «Время».
22.05 «СССР халқ артисти М. Ульянов В. Шукшин ҳикояларини ўқийди». Фильм-концерт.
23.10 В. Вишневская куйлайди.
23.45 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 «Зарядкага сафланинг!»
9.20 «Илья Муромец», «Чўпон ва гўзал малика ҳақида эртак», «Маруся Богуславка». Мультфильмлар.
9.50 Танкчилар кунига бағишланган ҳужжатли фильмлар программаси.
10.30 «1982 йил қўшиқлари». Минскдан олиб кўрсатилади.
11.00 «Ишбилармон кишилар». Бадиий фильм.
12.20 «Ҳайвонот оламида».
13.20 «Саҳна усталари билан учрашув». Гитарачи А. Иванов-Крамской.
14.10 Болалар учун фильм.
15.10 «Геноцидда айбланадилар». Ҳужжатли фильм премьераси.
15.20 «РСФСРда хизмат кўрсатган артист И. Петров ижросида Д. Скарлатти сонаталари [фортепьяно]». Фильм-концерт.
15.45 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар».
16.15 «Ўз орзумга қайрилиб боқсам...» Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
16.45 Болгария артистлари иштирокида эстрада музикали программаси. Софиядан олиб кўрсатилади.
17.15 «Жаноб олийларининг адъютанти». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия.
18.30 Улуғ Октябрнинг 65 йиллигига. «Бизнинг биография». «1961 йил».
19.30 Классик кураш бўйича жаҳон чемпионати. Польшадан олиб кўрсатилади.
20.00 «Ҳиндистон бўйлаб». Кинопрограмма.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Ҳаётга йўлланма».
21.30 «Время».
22.05 «Фақат иккимиз». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

9.55 Кўрсатувлар программаси.
10.00 Янгиликлар.
10.10 Телевизион миниатюралар театри [такрорий].
10.55 Ўзбекистон спорти.
11.25 «Бугун — Танкчилар куни». Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи қўмондонининг ўринбосари, генерал-майор инженер А. Я. Головкин сўзи.
12.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар».
13.00 «Тошкент танкчилар билим юрти». Ҳужжатли фильм.
13.10 Телевидение экранида биринчи марта. «Сандон ёки болға». Бадиий фильм. 2-серия.
14.15 Реклама.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Деярли рўйи-рост воқеа», «Жарангдор барабан ҳақида эртак» Мультфильмлар.
18.30 Болалар учун концерт.
19.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Қайрат» [Олмаота]. «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Ахборот» [рус.].
20.45 «Ахборот».
21.05 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Нуриддин Ҳамроқулов концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Хирмонингизга барака». Қишлоқ меҳнаткашлари учун кўрсатув ва концерт.
23.40 Кўрсатувлар программаси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

1982—1983 ўқув йили учун

СИРТҚИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига саноат корхоналари, қурилишлар, транспорт ва алоқа ташкилотлари, геология-қидирув ташкилотлари, колхозлар, совхозлар, ҳарбий қисмлар қўмондонлиги йўлланмаси билан келганлар, ўқишга юбориш ҳақидаги масала кўрилган кунга қадар камида бир йиллик узлуксиз иш стажига эга бўлган ўрта маълумотли илғор ишчилар, колхозчилар ва СССР Қуролли Кучларидан запасга бўшатилганлар қабул қилинади.

Ўқишга юборилган колхозчилар ҳар бир календарь йилининг мазкур колхоз учун белгиланган иш кунлари минимумини ишлаб беришлари керак.

Кундузги ўрта мактабни 1982 йилда тугатганлар тайёрлов бўлимига қабул қилинмайдилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: институт ректори номига ёзилган ариза, йўлланма (2 ёки 1, 3 формадаги илова), ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), иш жойидан (ҳарбий қисмдан) характеристика, меҳнат дафтарчасидан корхона раҳбари тасдиқлаган кўчирма, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмидаги 8 дона фотосурат.

Ариза ва ҳужжатлар 10 сентябргача қабул қилинади.

Физика ва математика бўйича суҳбат 10, 24 сентябрь кунлари ўтказилади, тингловчилар сафига қабул қилиш 15—30 сентябрь кунлари.

Тайёрлов бўлимини тугатиб, битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширганлар институт кундузги ёки сиртқи бўлимининг 1-курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати — 10 ой.

Тингловчилар учун ҳар ҳафтанинг шанба ва якшанба кунлари 6 соатдан машғулот ўтказилади.

Машғулотлар 1 октябрдан бошланади.

Институтнинг гидромелиорация, қишлоқ хўжалигини механизациялаш, ремонт технологиясини ташкил этиш, гидромелиорация ишларини механизациялаш, гидротехник қурилишлар, сув хўжалигини ташкил этиш ва экономика, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини автоматлаштириш ва электрлаштириш факультетлари бўйича тингловчиликка қабул ўтказилади.

Тайёрлов бўлимига кирувчиларнинг ҳаммаси паспорт, комсомол билети, меҳнат дафтарчаси ва ҳарбий ҳужжатларни шахсан кўрсатадилар.

Мурожаат учун адрес: 700000, ГСП, Қори-Ниёзий кўчаси, 39-уй.

«БК-1500» МАИШИЙ КОНДИЦИОНЕРЛАРИ

«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ» МАГАЗИНЛАРИ КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАРГА «БК-1500» КОНДИЦИОНЕРЛАРИНИ

ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН

(майда-улгуржи савдо лимитига ҳисобламасдан)

СОТАДИ

«Ташхозкультторг» магазинларининг адреси:

2-Первомайск бозори.
4-Фарҳод кўчаси, 17-«а» уй.
5-«Техника рўзғорда» — Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти.
8-Черданцев кўчаси, 22-уй.
10-Фарҳод ярмаркаси.
11-Энгельс кўчаси, 46-уй.
15-Уйғур кўчаси, 624-уй.
16-П. Морозов кўчаси, 25-уй.
17-Сергели бозори.
22-«Мингта майда-чуйда» — Муқимий кўчаси, 4-уй.
31-Мирзааҳмедов кўчаси, 1-уй.
31-Боткин кўчаси, 7-уй.
34- М. Ҳасанова кўчаси, 33-«а» уй.

«ТАШХОЗТОРГ». «СОЮЗТОРГРЕКЛАМА»

БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЭНЕРГЕТИКА ВА ЭЛЕКТРЛАШТИРИШ МИНИСТРЛИГИ БАЗАСИДАГИ

104-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1982—83 ўқув йили учун

8-синф маълумотга эга бўлганларни контроль-ўлчов приборлари ва автоматикани ремонт қилувчи слесарь, буғ қозон ускуналарини ремонт қилувчи слесарь, турбина ускуналарини ремонт қилувчи слесарь, электр пайвандловчи, буғ қозон қурилмаларини монтаж қилувчи слесарь, автомобилларни ремонт қилувчи слесарь, бўёқчи, сувоқчи, дурадгор, ғишт терувчи мутахассисликлари бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқувчилар уч маҳал овқат, кийим-бош, ишлаб чиқариш практикаси даврида пул мукофоти билан таъминланади.

Билим юртини тугатганларга ўқувчининг касб-кори ва ўрта маълумот олганлиги кўрсатилган диплом берилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганларга олий ўқув юртларига йўлланма берилади.

Шунингдек, ўрта маълумотга эга бўлиб, Совет Армияси сафидан запасга бўшатилганлар бир йиллик муддат билан қуйидаги мутахассисликлар бўйича ўқишга қабул қилинади: қозон ускуналарини ремонт қилувчи слесарь, турбина ускуналарини ремонт қилувчи слесарь, электр монтажчи, буғ қозон қурилмаларини монтаж қилувчи монтажчи-слесарь, автомобилларни ремонт қилувчи слесарь, бўёқчи, сувоқчи, дурадгор, ғишт терувчи.

Совет Армияси сафидан запасга бўшатилганлар ва 18 ёшга тўлган йигитлар 6 ойлик ўқишга қуйидаги мутахассисликлар бўйича қабул қилинади: турбоагрегатлар бўйича машинист ёрдамчиси, буғ қозон агрегатлари бўйича машинист ёрдамчиси, буғ қозон қурилмаларини монтаж қилувчи монтажчи-слесарь, электр пайвандловчи. 76 сўм стипендия берилади.

Машғулотлар июнь, декабрь ойларидан бошланади.

Билим юртини тугатганлар «Средазэнергомонтаж» трестига, Ангрен ГРЭСи, Муборак ЮЭЦи, Толлимаржон ГРЭСи ва трестнинг бошқа ташкилотларига ишга юборилади.

«СРЕДАЗЭНЕРГОМОНТАЖ» трестидаги меҳнат шартлари: меҳнатга ҳақ тўлаш ишбай-мукофотли, қўшимча равишда тариф ставкасининг 55—60 проценти миқдорида минтақа коэффициенти тўланади. Ёлғиз кишилар ётоқхона, оилалиқлар — навбатли тартибда квартира билан таъминланади.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ЯШОВЧИ ЎҚУВЧИЛАРГА АВТОБУС ХИЗМАТ КЎРСАТАДИ.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: директор номига ариза, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, медицина справкаси (286-форма), турар жойидан справка, 3 дона фотосурат (3×4 см.), туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки ҳарбий билет.

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ ҲАР КУНИ ЯКШАНБАДАН ТАШҚАРИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Бизнинг адрес: 702169, Тошкент области, Орджоникидзе райони, ТошГРЭС посёлкаси (115, 152-автобусларнинг «ТошГРЭС посёлкаси» бекати). Телефонлар: 62-12-16, 61-12-51, қўшимча равишда 6-12, 3-18.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана
Р.— 02148.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ТОШКЕНТ—П, ЛЕНИН КЎЧАСИ, 41*

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 33-44-43 32-56-21, 33-54-33, 32-54-42. Масъул секретари — 33-09-93, 32-56-26. Секретариат — 32-54-48, 32-56-25. Партия турмуши бўлими — 32-56-34, 32-56-22. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-28. Қишлоқ қурилиши бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52, 32-56-39. Таржима бўлимлари — 32-56-37, 32-54-54. Сатира ва юмор бўлими — 32-54-52. Иллюстрация бўлими — 32-56-27, 32-58-83. Эълонлар бўлими —33-81-42.

Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64543 А. 1105. 8